

2on Baròmetre de les cooperatives de treball associat a les Illes Balears 2025

DADES DE 2024

OLMA

 CC BY-ND 4.0

OLMA COOP (www.olma.coop / hola@olma.coop)

Finançat per:

 UCAIB

Índex de contingut

1. Introducció.....	6
2. Metodologia.....	7
2.1 Procediment de recollida de dades.....	7
2.2 Estructura del qüestionari.....	7
2.3 Tractament i validació de dades.....	9
2.4 Objectiu i abast analític.....	9
2.5. Lectures interpretatives i creuament de dades.....	9
2.6. Limitacions.....	10
3. Context de l'economia cooperativa balear.....	11
4. Anàlisi de les dades.....	13
4.1 Dades Generals.....	13
Persones treballadores.....	14
Persones sòcies.....	17
Resum del primer bloc.....	19
4.2 Informació econòmica i financera.....	21
Estructura i origen dels ingressos.....	21
Ingressos de l'administració pública.....	22
Facturació i xifra de negoci.....	25
Els fons de les cooperatives.....	26
FEPC (Fons d'Educació i Promoció Cooperativa).....	27
Deute bancari.....	28
Necessitat de finançament.....	29
Inversions.....	29
Despesa en sous, salaris i bestretes.....	30
Internacionalització.....	35

Resum del segon bloc.....	36
4.3 Informació societària.....	38
Gènere, agressions i cures.....	38
Participació.....	41
Formació.....	43
Resum del tercer bloc.....	44
5. Conclusions generals.....	46
7. Fonts documentals.....	47

1. Introducció

El Baròmetre Cooperatiu de les Illes Balears 2025, amb dades corresponents a l'exercici 2024, és una iniciativa de la Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears (UCTAIB) que ofereix una radiografia del cooperativisme de treball associat a l'arxipèlag. El seu objectiu és disposar d'un sistema estable d'informació que permeti conèixer el perfil i el funcionament de les cooperatives, identificar fortaleses i reptes, i aportar evidències útils tant per a la planificació del moviment cooperatiu com per al disseny de polítiques públiques d'economia social i solidària.

L'informe s'elabora a partir d'una enquesta adreçada a les cooperatives integrades a UCTAIB i recull informació sobre tres grans àmbits: dades generals i estructurals, informació econòmica i financera i informació societària i formativa. Els resultats es presenten amb una lectura descriptiva i una interpretació vinculada a fonts de referència del cooperativisme i de l'ESS. Cal tenir present que es tracta d'un exercici de caràcter exploratori basat en les respostes rebudes, que aporta una imatge útil del sector vinculat a UCTAIB, tot i les limitacions pròpies de la mostra.

Amb aquest segon baròmetre, UCTAIB consolida un sistema d'informació propi i regular, al servei del conjunt de cooperatives i de l'Administració pública, que contribueix a reforçar la transparència, la planificació i la dimensió estratègica del cooperativisme balear dins el marc més ampli de l'economia social i solidària.

2. Metodologia

El Baròmetre Cooperatiu de les Illes Balears 2025 (dades 2024) s'ha elaborat mitjançant una metodologia de recerca quantitativa amb l'objectiu de generar una radiografia fiable, clara i comparada de l'estat del cooperativisme balear. El disseny metodològic manté la continuïtat de l'edició 2023 per garantir la comparabilitat temporal i la consolidació d'un sistema estable d'indicadors.

2.1 Procediment de recollida de dades

La recollida d'informació s'ha dut a terme mitjançant una enquesta en línia autoadministrada, dissenyada específicament per aquest baròmetre i distribuïda entre les 46 cooperatives associades a UCTAIB l'any 2024. El treball de camp es va desenvolupar entre febrer i octubre de 2025.

El qüestionari incloïa instruccions específiques per garantir la correcta introducció de dades (ús de coma com a separador decimal, absència de punts de milers, possibilitat de desar i reprendre el qüestionari, i disponibilitat de descàrrega de respostes un cop enviades). Només es mostraven les preguntes estrictament necessàries, segons la lògica de filtratge aplicada. En total es van obtenir 25 qüestionaris (taxa de resposta del 54,3%):

- 15 respostes completes, vàlides per al conjunt d'indicadors principals i sobre les qual s'ha elaborat aquest informe.
- 10 respostes parcials, descartades.

Es tracta d'un mostreig no probabilístic i de caràcter exploratori. Per aquest motiu, els resultats no són directament extrapolables al conjunt de cooperatives de les Illes Balears, tot i que constitueixen una mostra de les entitats integrades a UCTAIB. En aquest últim cas, l'error mostrat estimat és de ± 21 % amb un nivell de confiança del 95 % en escenari de màxima indeterminació.

2.2 Estructura del qüestionari

El qüestionari, que manté l'estructura general del baròmetre 2024, s'organitza en tres grans blocs temàtics que abracen els àmbits estructural, econòmic-financer i societari-formatiu de les cooperatives. Aquesta organització facilita una anàlisi integral del funcionament de les entitats i permet una comparabilitat sistemàtica amb l'edició anterior.

Bloc 1. Dades generals i estructurals

Aquest primer bloc té per objectiu caracteritzar les cooperatives a partir de les seves variables descriptives bàsiques. Inclou preguntes relatives a la disposició d'un espai físic d'atenció al públic; la composició de la plantilla (persones sòcies treballadores i assalariades no sòcies); l'existència de persones col·laboradores i altres figures associades; i la variació de la plantilla respecte a l'any 2023.

També s'hi inclouen preguntes sobre l'adopció de mesures extraordinàries de cures durant el 2024 i sobre la composició per sexes del consell rector, de la direcció/gerència i dels càrrecs intermedis. Finalment, el bloc recull informació relativa a la presència de persones que s'identifiquen amb gènere no binari i les funcions que hi desenvolupen. Aquest conjunt d'informació permet establir la base descriptiva inicial del perfil de les cooperatives.

Bloc 2. Informació econòmica i financera

El segon bloc reuneix les preguntes relatives al funcionament econòmic i a la sostenibilitat financera de les cooperatives. Inclou dades sobre l'estructura dels ingressos (xifra de negoci, subvencions i altres fonts), les expectatives econòmiques per a 2025, les aportacions de les persones sòcies, els fons propis i el saldo i ús del Fons d'Educació i Promoció Cooperativa (FEPC).

A més, s'hi recull informació sobre el deute bancari, les inversions realitzades, la necessitat d'accedir a finançament i els instruments utilitzats, així com les motivacions que han dut a cercar-lo. També incorpora preguntes sobre la facturació a l'Administració Pública i el grau de dependència respecte d'aquests ingressos, l'evolució de la facturació entre 2021 i 2024 i el grau d'internacionalització de les cooperatives.

El bloc es completa amb preguntes sobre la despesa total en sous, salaris i bestretes, i l'estructura salarial desagregada per gènere i categoria professional, aportant una visió global de la situació econòmica i laboral de les entitats.

Bloc 3. Informació societària

El tercer bloc analitza les dimensions organitzativa, institucional, democràtica i formativa de les cooperatives. Inclou preguntes sobre l'existència d'eines i protocols vinculats a la igualtat i a la qualitat institucional (pla d'igualtat, recursos d'avaluació, protocols per a l'abordatge de l'assetjament sexual i de violències masclistes, protocol de llenguatge inclusiu, mesures de conciliació, Reglament de Règim Intern i balanç social).

El bloc recull igualment informació sobre la participació de les persones sòcies a l'Assemblea General, la pertinença a organitzacions de segon nivell —sectorials, empresarials o de l'economia social—, i la manera com la cooperativa comunica la seva identitat cooperativa, amb una valoració dels avantatges i inconvenients percebuts.

Pel que fa a la dimensió formativa, el qüestionari contempla preguntes sobre la despesa anual en formació, el volum total d'hores realitzades i les àrees de contingut en què s'han dut a terme les accions formatives (gestió empresarial, formació societària, finançament, formació tècnica, entre altres). Finalment, s'identifiquen les àrees considerades prioritàries per al futur —màrqueting, vendes, gestió de persones, finances, digitalització, igualtat de gènere, gestió democràtica, transparència i rendició de comptes, entre d'altres—, la qual cosa permet valorar les necessitats de reforç i desenvolupament del sector.

2.3 Tractament i validació de dades

El processament estadístic s'ha realitzat mitjançant tècniques descriptives bàsiques (freqüències, percentatges, mitjanes, medianes, quartils i creuaments simples), mitjançant el llenguatge "R".

2.4 Objectiu i abast analític

L'objectiu del baròmetre és recollir, sistematitzar i analitzar dades relatives al funcionament econòmic (ingressos, finançament, resultats, inversions), laboral (ocupació, sous, composició de plantilla) social i organitzatiu (governança, cures, igualtat, participació, formació) i institucional (relació amb administracions i xarxes d'ESS) de les cooperatives de treball associat integrades a UCTAIB.

El baròmetre, per tant, opera amb una doble funció, com:

- Una eina interna de coneixement i planificació estratègica per al moviment cooperatiu.
- Un dispositiu públic de referència per al disseny i l'avaluació de polítiques públiques d'economia social i solidària.

2.5. Lectures interpretatives i creuament de dades

A més de l'exposició descriptiva, cada un dels grans blocs temàtics de l'informe (Dades generals, Informació econòmica i financera, Informació societària) incorpora una lectura interpretativa que contextualitza i dona sentit a les dades presentades.

Des del punt de vista metodològic, aquesta capa interpretativa s'articula a partir de tres criteris:

- a) *Triangulació amb fonts internes i externes.*

b) *La interpretació combina creuaments* entre variables obtingudes al qüestionari i contrast amb fonts externes de referència, com:

- Baròmetre Cooperatiu 2023,
- Eurobaròmetre Especial 567 (2025),
- Informe COCETA 2023,
- Auditoria Social REAS Balears 2024,
- Indicadors de la Transició Econòmica (Fòrum de la Societat Civil, 2024),
- Decàleg Feminista Cooperatiu.

Aquest exercici permet situar les dades dins un marc interpretatiu ampli, rigorós i coherent amb el context balear, estatal i europeu de l'ESS.

b) *Respecte del caràcter no probabilístic de la mostra.* Les interpretacions són analítiques però no inferencials ja que no estableixen causalitats, no presenten correlacions estadístiques i assenyalen tendències i tensions interpretatives sense excedir la naturalesa exploratòria de les dades.

c) *Valor afegit per a la planificació estratègica.* Aquesta lectura complementària ofereix una visió integrada dels fenòmens observats, alertes i oportunitats que no emergeixen només de la descripció, una contribució útil per a les cooperatives i per als dissenyadors/es de polítiques públiques.

2.6. Limitacions

Les principals limitacions metodològiques inclouen:

- la mida reduïda de la mostra (25 respostes, 10 de les quals són parcials),
- el caràcter no probabilístic del mostreig,
- l'existència de respostes parcials en algunes preguntes,
- la impossibilitat d'establir relacions causals.

Malgrat això, el baròmetre ofereix una imatge fidedigna i útil del cooperativisme vinculat a UCTAIB, coherent amb la naturalesa exploratòria de l'estudi.

3. Context de l'economia cooperativa balear

L'exercici econòmic de 2024 a les Illes Balears s'ha caracteritzat per un creixement sostingut però desigual, en un entorn marcat per la recuperació postpandèmica, l'impacte de la inflació moderada i la consolidació

del turisme com a motor central de l'economia. Segons dades provisionals de l'IBESTAT, el Producte Interior Brut (PIB) balear va augmentar un 2,6 % respecte de 2023, situant-se per damunt de la mitjana estatal (2,3 %). Tot i aquesta evolució positiva, el 45,8 % del PIB regional continua procedint del sector serveis vinculats al turisme, mentre que la indústria i l'agricultura representen només el 6,7 % i l'1,1 %, respectivament. Aquesta estructura econòmica confirma la dependència estructural del monocultiu turístic, una característica històrica que condiona la capacitat de diversificació i d'arrelament local del teixit productiu balear.

L'ocupació va experimentar també un comportament favorable: la taxa d'atur mitjana anual es va situar en el 7,7 %, gairebé un punt per sota del 2023, i amb un increment net de 16.000 persones afiliades a la Seguretat Social, segons el Ministeri d'Inclusió i Seguretat Social. No obstant això, prop del 26 % dels contractes registrats continuen sent temporals, i un 17 % a temps parcial, fet que evidencia la persistència d'una estructura laboral precària i estacional. Aquesta inestabilitat reforça la importància de les iniciatives de l'Economia Social i Solidària (ESS), que ofereixen alternatives d'ocupació estable, amb arrelament territorial i valors de democràcia econòmica.

En aquest context, el Govern de les Illes Balears va aprovar el Pla Director d'Economia Social i Solidària 2024–2027, amb una dotació total de 4,1 milions d'euros, orientada a tres línies estratègiques: l'impuls institucional, la professionalització del sector i la difusió dels seus valors. El pla preveu ajuts directes a la creació i consolidació d'empreses de l'ESS, programes de formació per a l'emprenedoria cooperativa i campanyes de sensibilització ciutadana. UCTAIB, REAS Balears i la Fundació Deixalles hi participen com a entitats col·laboradores, i el pla s'alinea amb les recomanacions europees sobre transició justa i inclusiva recollides al Social Economy Action Plan (Comissió Europea, 2021).

Durant el mateix exercici, la UCTAIB va publicar el Primer Baròmetre Cooperatiu de les Illes Balears (octubre de 2024), una fita metodològica que ha permès establir, per primera vegada, un marc de dades agregades sobre el cooperativisme illenc. Segons aquell estudi, les cooperatives de treball representaven prop de 1.600 llocs de feina directes a les Illes i generaven un volum econòmic estimat de 82 milions d'euros anuals, amb un 68 % de participació femenina en la plantilla i un 35 % de dones en càrrecs directius. Aquestes xifres situen el cooperativisme com un actor de pes dins el teixit de l'economia social, amb un perfil marcadament educatiu, cultural i de serveis a les persones.

Paral·lelament, la REAS Balears va presentar els resultats de l'Auditoria Social 2024, que recull dades de 62 entitats de l'economia solidària de les Illes. L'informe destaca que el 92 % de les organitzacions auditades reinverteixen els seus excedents a la pròpia activitat o a projectes comunitaris, i que el 72 % disposen d'un pla d'igualtat o protocol contra l'assetjament. El 2024 també ha estat l'any de la celebració del 25è aniversari de l'Estalvi Ètic de Colònia Caixa Pollença, que va publicar la seva memòria amb un balanç de 32 milions d'euros en estalvi ètic actiu i més de 220 projectes socials finançats durant el període 1999–2024, consolidant-se com el principal instrument de finances ètiques de les Illes Balears.

Les dades dels Indicadors de la Transició Econòmica 2024 mostren que la dependència turística continua sent el principal repte estructural del territori: el 45 % del PIB i el 31 % de l'ocupació provenen directament del turisme i de les seves activitats derivades. Aquesta concentració sectorial limita la resiliència del sistema econòmic i accentua els desequilibris territorials, especialment entre Mallorca, Menorca i Eivissa. En aquest

context, les cooperatives balears exerceixen una funció d'equilibri i d'innovació social, contribuint a mantenir activitat econòmica en àmbits menys rendibles però socialment essencials —com l'educació, els serveis socials, la cultura o la comunicació local— i generant, alhora, espais d'ocupació estable i de participació democràtica.

A nivell europeu, el Eurobaròmetre Especial 567 sobre l'Economia Social (2025) confirma una percepció creixentment positiva d'aquest model productiu: un 77 % dels ciutadans europeus considera que les empreses de l'economia social generen més confiança i proximitat que les empreses convencionals, i un 72 % creu que haurien de rebre més suport públic. Espanya destaca entre els països amb més coneixement i reconeixement de l'ESS, fet que dona cobertura política i legitimitat a les mesures autonòmiques com el Pla Director balear.

En síntesi, el 2024 s'ha consolidat com un any de maduració institucional per al cooperativisme a les Illes Balears. El desplegament de polítiques específiques, la generació de dades pròpies i la intercooperació entre entitats han reforçat la posició de l'ESS com a pilar estratègic de diversificació dins una economia encara fortament terciaritzada. Tot i això, la persistència de desequilibris territorials, la manca de relleu generacional i la dependència del turisme —i del model de societat turisticada— continuen sent factors limitadors. Aquesta tensió entre creixement social i fragilitat estructural és el marc interpretatiu que permet entendre la importància i els resultats del Baròmetre Cooperatiu 2024.

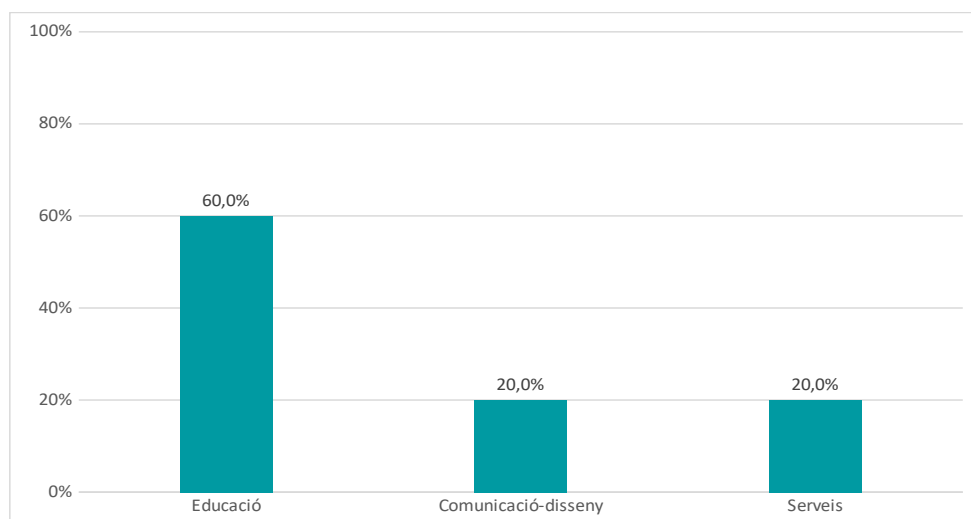
4. Anàlisi de les dades

4.1 Dades Generals

El conjunt de cooperatives que han respost l'enquesta presenta un perfil sectorial clarament concentrat en l'àmbit educatiu. En concret, el 60 % de les cooperatives participants pertanyen al sector de l'educació, mentre que el 20 % desenvolupen la seva activitat en l'àmbit de la comunicació i el disseny, i el 20 % restant formen part del sector serveis.

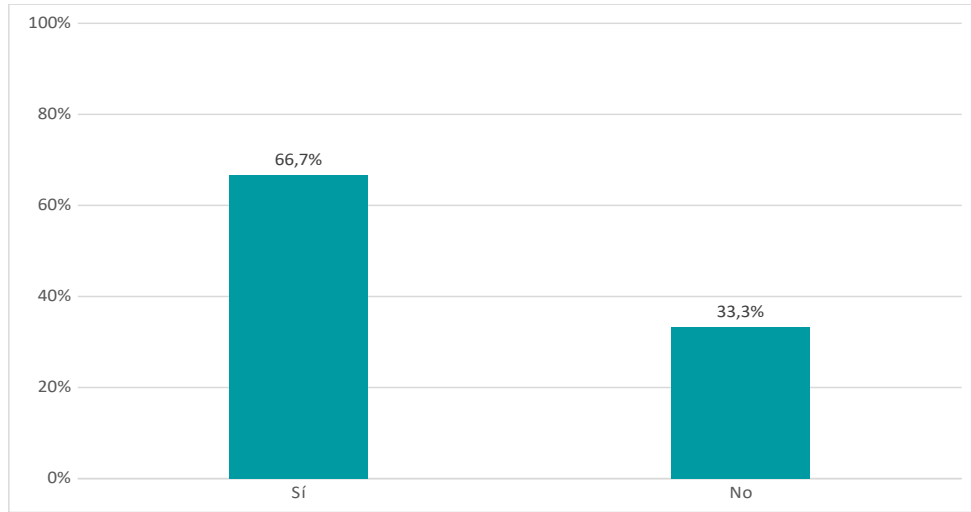
Cal tenir present que la mostra està fortament concentrada en cooperatives educatives (60%), de manera que alguns resultats poden reflectir amb més intensitat la realitat d'aquest sector. Per tant, les lectures generals s'han d'interpretar com a indicatives del conjunt de cooperatives participants, i no necessàriament extrapolables a tot el cooperativisme balear

.Il·lustració 1 Percentatge de cooperatives segons el sector

La majoria de les cooperatives (66,7%) realitzen la seva activitat en un local de cara al públic, en canvi, un terç de les cooperatives (33,3%) no duen a terme la seva activitat en un local de cara al públic.

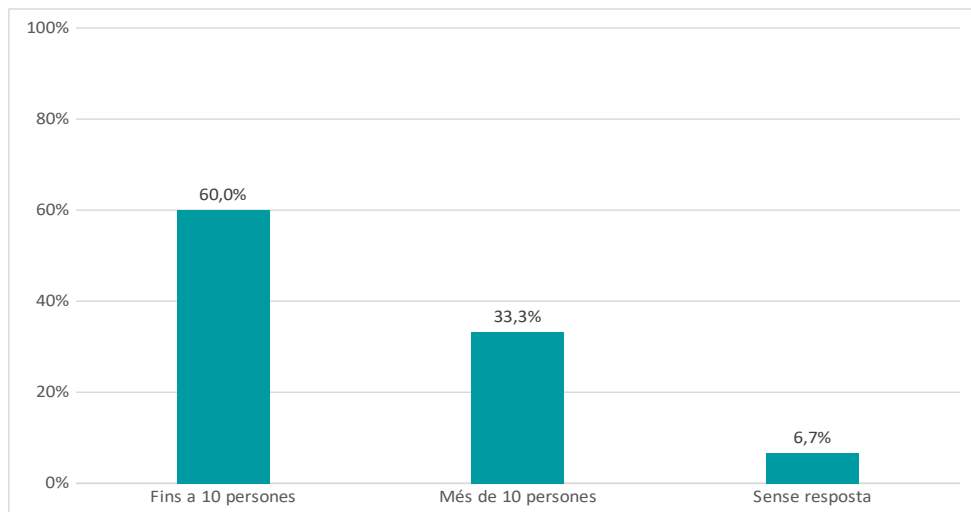
Il·lustració 2 Nombre de cooperatives que realitzen la seva activitat en un local de cara al públic

Persones treballadores

El 60% de les cooperatives tenen fins a 10 persones treballadores, i un 33,3% de les cooperatives en tenen més de 10.

Il·lustració 3 Percentatge de cooperatives segons el tram de nombre de persones treballadores l'any 2024

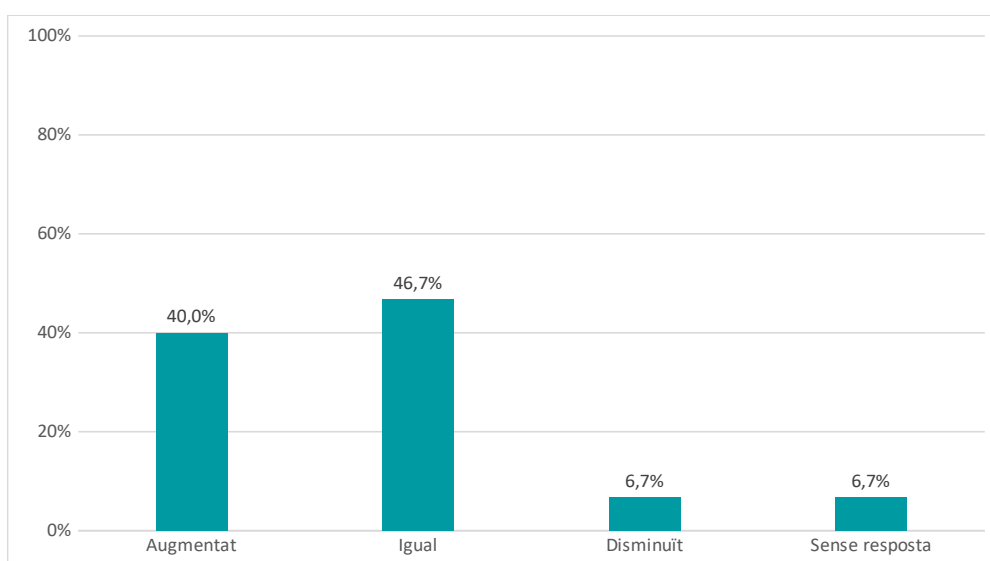
Les cooperatives tenen 30 persones treballadores de mitjana. S'observa una diferència molt gran entre les cooperatives que tenen menys persones treballadores, ja que el 25% de les cooperatives (primer quartil) tenen com a màxim 3 persones treballadores, la meitat de les cooperatives (mediana) en tenen com a màxim 5 i, en canvi, el 25% de les cooperatives més grans (tercer quartil) tenen 27 o més persones treballadores.

Taula 1 Nombre de persones treballadores a la cooperativa

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
3	5	30	27	15

El 46,7% de les cooperatives diuen que el nombre de persones treballadores, siguin sòcies o no sòcies, s'ha quedat igual amb relació a l'any 2024; en canvi, el 40% assenyalen que han augmentat el nombre de persones treballadores, i un 6,7% diu que l'han disminuït.

Il·lustració 4 Percentatge de cooperatives segons el nombre de persones treballadores (sòcies i no sòcies) ha augmentat, disminuït o s'ha quedat igual amb relació a l'any 2023

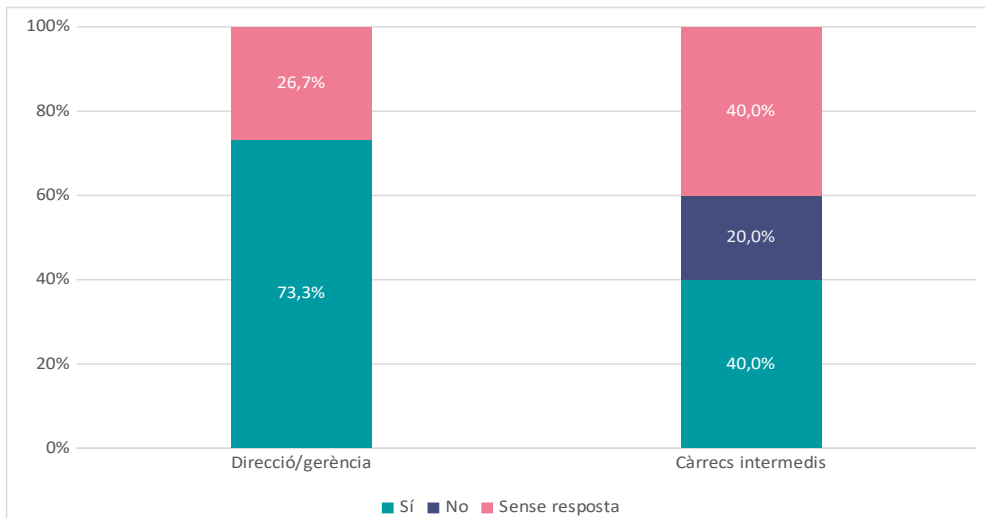
El 67,8% de les persones a les cooperatives són dones.

Taula 2 Estadístics del percentatge de persones que són dones a les cooperatives

Mitjana	N
67,8%	14

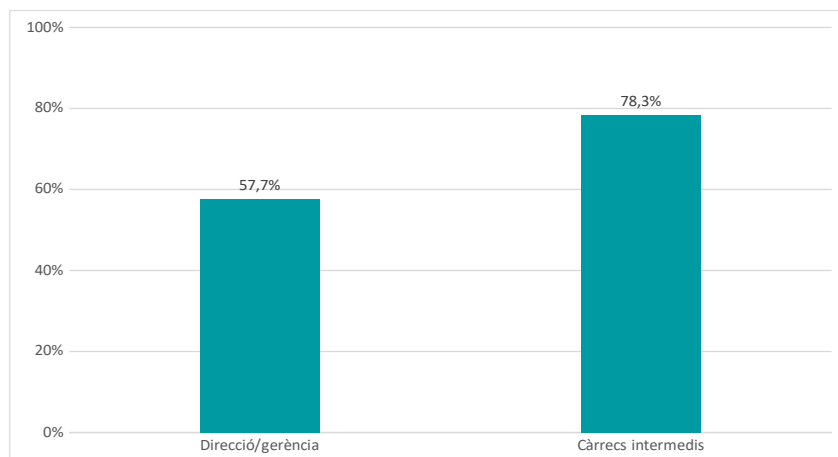
La majoria de les cooperatives tenen càrrecs de direcció/gerència (73,3%), i un 40% d'elles també té càrrecs intermedis. Un 20% de les cooperatives assenyalen que no tenen càrrecs intermedis.

Il·lustració 5 Percentatge de cooperatives que tenen càrrecs de direcció/gerència i càrrecs intermedis

Hi ha més dones en càrrecs intermedis (78,3%) que en càrrecs de direcció/gerència (57,7%).

Il·lustració 6 Percentatge de persones que ocupen càrrecs de direcció/gerència i càrrecs intermedis que són dones

La majoria de les persones de la cooperativa són treballadores sòcies (73,4%).

Taula 3 Estadístics del percentatge de persones treballadores sòcies a les cooperatives

Mitjana	N
72,4%	14

Persones sòcies

Hi ha 19,1 persones sòcies de mitjana a les cooperatives. La distribució és molt desigual: el 25% de cooperatives amb menys persones sòcies (primer quartil) en tenen 3, mentre que el 25% de cooperatives amb més persones sòcies (tercer quartil) en tenen 20. (N=14).

Taula 4. Estadístics del nombre de persones sòcies (treballadores i col·laboradores) a les cooperatives

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
3	4	19,1	20	14

El 67,2% de les persones treballadores sòcies a les cooperatives són dones.

Taula 5 Estadístics del percentatge de persones treballadores sòcies que són dones a les cooperatives

Mitjana	N
67,2%	15

El 89,4% de les persones sòcies són treballadores a les cooperatives.

Taula 6 Estadístics del percentatge de persones sòcies que són treballadores a les cooperatives

Mitjana	N
89,4%	14

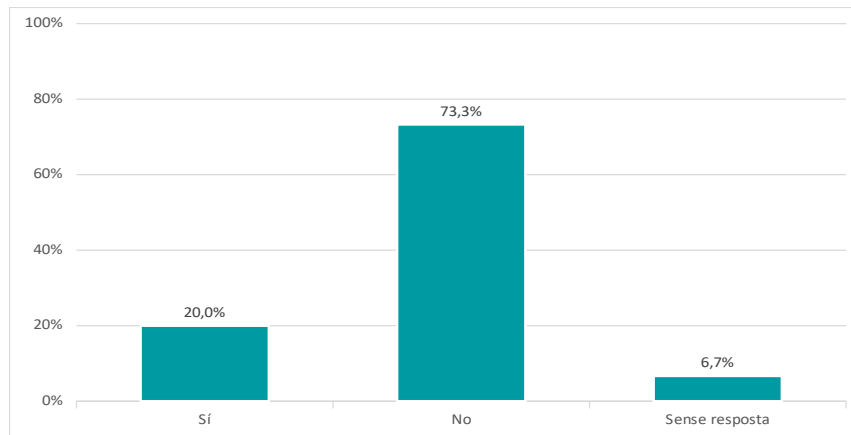
El 70% de les persones al consell rector són dones.

Taula 7 Estadístics del percentatge de persones que són dones al consell rector

Mitjana	N
70,0%	15

La majoria de les cooperatives no tenen persones col·laboradores (73,3%), mentre que el 20% assenyalen que sí que en tenen.

Il·lustració 7 Percentatge de cooperatives que tenen persones col·laboradores

De les cooperatives que tenen persones col·laboradores, hi ha una mitjana d'una dona col·laboradora i 3 homes col·laboradors.

Taula 8 Mitjana de persones col·laboradores

	Mitjana	N
Gènere		
Dones col·laboradores	1	3
Homes col·laboradors	3	2
Categoria		
Administració pública	0	0
Organitzacions, entitats, empreses... privades	0	0

La mitjana de dones és més alta al consell rector (3) que la dels homes (2), i la mitjana de dones és també més alta a direcció/gerència (2) que la dels homes (1). Així mateix, la mitjana de dones en càrrecs intermedis (2) és superior a la dels homes (1). Aquests resultats s’han de llegir amb precaució, ja que el nombre de cooperatives que han respost no és homogeni en cada categoria, i això pot generar variacions, tot i que les mitjanes siguin similars.

Taula 9 Mitjana del nombre de persones segons sexe al consell rector, a direcció/gerència i a càrrecs intermedis

	Mitjana	N
Dones al consell rector	3	15
Homes al consell rector	2	10
Dones a direcció/gerència	2	11
Homes a direcció/gerència	1	8
Dones en càrrecs intermedis	2	9
Homes en càrrecs intermedis	1	7

Resum del primer bloc

Les dades generals mostren un cooperativisme balear altament especialitzat en sectors d’alt valor comunitari i amb una notable capacitat de resiliència laboral. Aquesta lectura s’ha d’entendre en el marc de la mostra enquestada, majoritàriament educativa, fet que pot influir en alguns indicadors estructurals (dimensionament, estabilitat laboral, despesa salarial, etc.).

El 60 % de les cooperatives enquestades operen en l’àmbit educatiu, una proporció pràcticament idèntica a la registrada al Baròmetre 2024 i coherents amb el que indiquen tant l’Auditoria Social REAS 2024 com l’Informe COCETA 2023, que situen l’educació, la cultura i els serveis sociocomunitaris com a àrees naturals de desenvolupament de l’Economia Social. Aquest predomini sectorial reforça la funció pública i cohesionadora del cooperativisme, en línia amb l’Eurobaròmetre Especial 567, segons el qual la ciutadania associa l’ESS a serveis educatius, socials i de proximitat.

L’elevat percentatge de cooperatives amb local d’atenció al públic (66,7 %) reafirma aquest arrelament territorial i la vocació de servei directe SG1.1. Cal tenir present, però, que la mostra està formada majoritàriament per cooperatives del sector educatiu (escoles), fet que pot contribuir a aquest resultat, ja que sovint disposen d’espais físics estables vinculats a l’activitat quotidiana. En qualsevol cas, es tracta d’un tret superior a la mitjana estatal i alineat amb els Indicadors del Fòrum de la Societat Civil, que destaquen el paper de l’ESS com a infraestructura comunitària, especialment rellevant en un context insular amb forta dependència del sector turístic.

La configuració de les plantilles apunta a un patró dual: la coexistència entre cooperatives petites i centres educatius cooperatius de major dimensió, fet que explica la mitjana de 30 persones i la forta dispersió

observada. Aquest patró reproduïx la polarització que COCETA identifica a escala estatal i anticipa diferències rellevants en volum econòmic, massa salarial i estructura organitzativa.

Les dades d'evolució laboral mostren canvis significatius respecte al 2023: el percentatge de cooperatives que han mantingut la plantilla ha caigut 35 punts, mentre que les que l'han augmentada han crescut 20 punts.

Aquest comportament, que contrasta amb l'estancament d'altres sectors no turístics, apunta la major resiliència del cooperativisme, un tret ja identificat per REAS i probablement reforçat per les actuacions del Pla Director d'ESS 2024–2027 (formació, professionalització i estabilització d'equips). Tot i això, també es detecta una inflexió rellevant en termes de gènere: el percentatge de dones a les cooperatives disminueix 14 punts, i la proporció de persones treballadores sòcies dones cau 16 punts respecte al 2023, un canvi que apunta a un possible reequilibri de plantilles o a processos de contractació recent amb perfils més masculinitzats.

La informació sobre governança reforça aquesta complexitat. Tot i que les mitjanes de presència femenina es mantenen més altes que les masculines en tots els espais (consell rector, direcció/gerència i càrrecs intermedis), el percentatge de cooperatives amb càrrecs de direcció ha disminuït 17 punts respecte al 2023, mentre que les que tenen càrrecs intermedis han augmentat 13 punts. Aquest desplaçament pot indicar un procés de redistribució organitzativa o un inici de formalització de rols intermedis, en sintonia amb els processos de creixement o professionalització detectats.

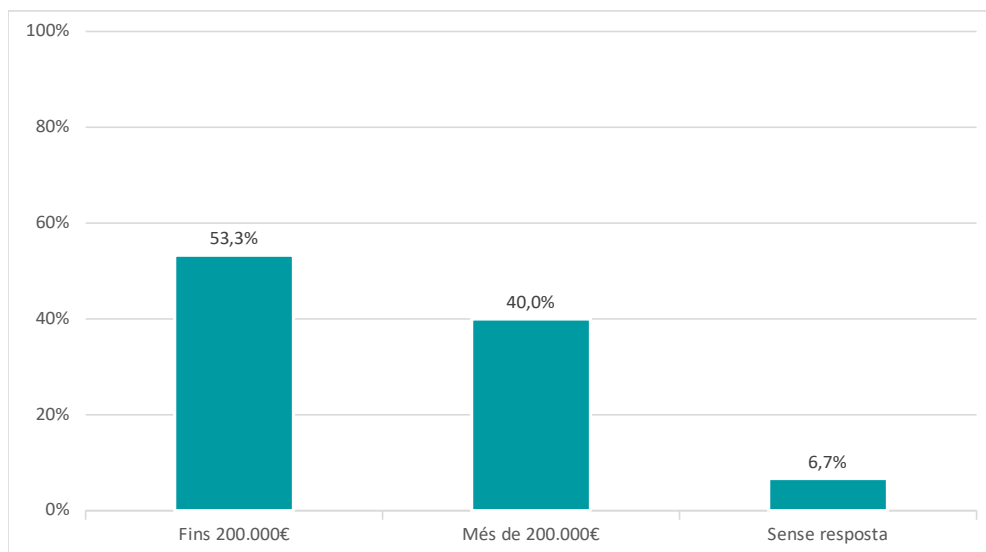
En conjunt, el bloc de dades generals revela un cooperativisme arrelat, especialitzat i resiliència, que experimenta transformacions rellevants respecte al 2023 —especialment en l'evolució laboral i en la composició per gènere— i que continua alineant-se amb les tendències estatals i europees tant en funció social com en dinàmiques d'igualtat i organització interna.

4.2 Informació econòmica i financera

Estructura i origen dels ingressos

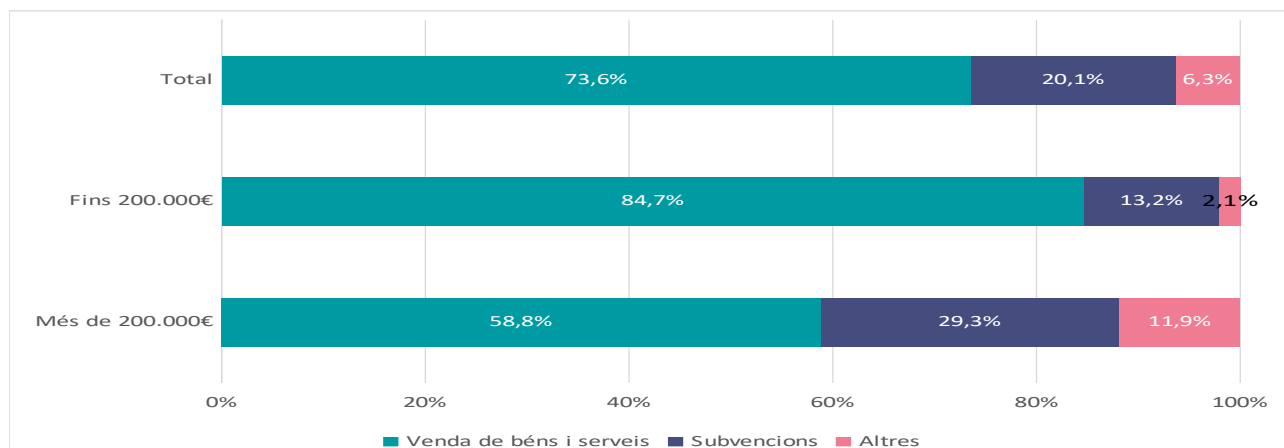
L'anàlisi de l'estructura econòmica de les cooperatives mostra que el 53,3 % presenta una xifra de negoci igual o inferior als 200.000 €, mentre que un 40 % supera aquest llindar. Un 6,7 % no ha proporcionat aquesta informació.

Il·lustració 8 Percentatge de cooperatives per tram de xifra de negoci. Any 2024

Pel que fa a la composició dels ingressos, la mitjana global indica que el 73,6 % prové de la venda de béns i serveis, un 20,1 % de subvencions i un 6,3 % d'altres fonts. Aquest patró presenta variacions segons el volum de facturació: les cooperatives amb menys de 200.000 € mostren un menor pes de les subvencions (13,2 %) en comparació amb les que superen aquest llindar (29,3 %). Aquestes darreres també exhibeixen un percentatge més elevat d'altres ingressos (11,9 %) respecte a les cooperatives de menor facturació.

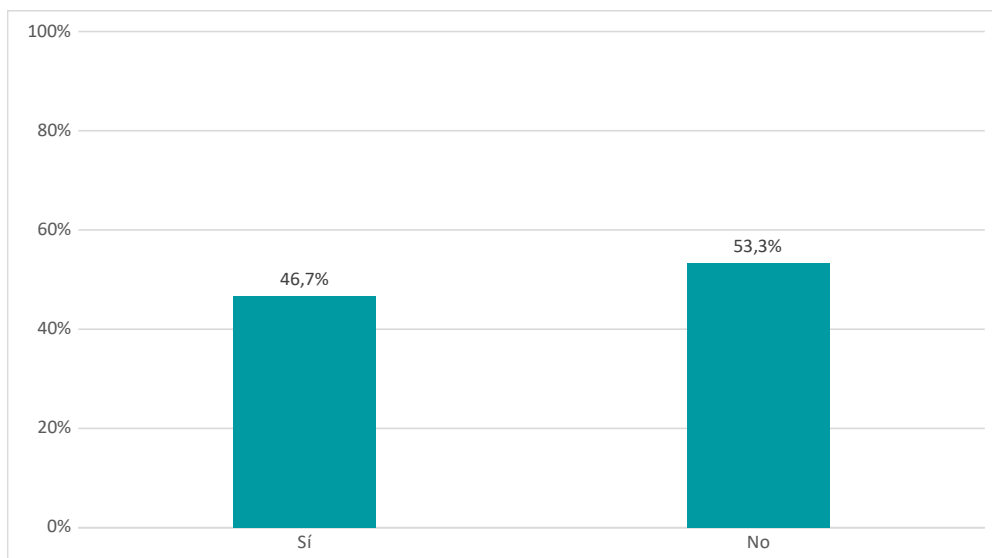
Il·lustració 9 Distribució dels ingressos segons si són de venda de béns i serveis, subvencions o altres ingressos (en mitjana) per trams de xifra de negoci

Ingressos de l'administració pública

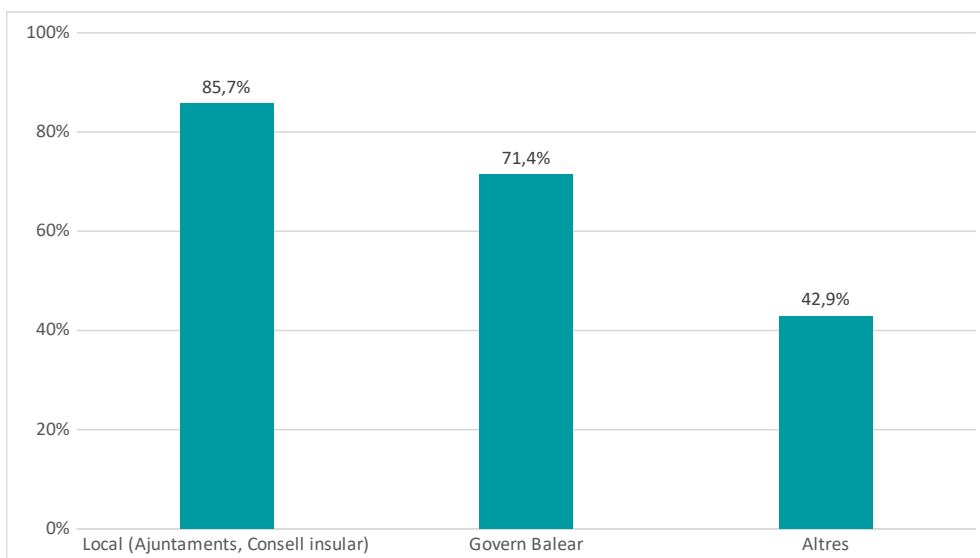
El 46,7 % de les cooperatives ha prestat serveis o venut productes a l'Administració Pública durant el 2024, mentre que el 53,3 % no hi ha tingut relació comercial.

Il·lustració 10 Percentatge de cooperatives que han prestat serveis o venut productes a l'Administració Pública

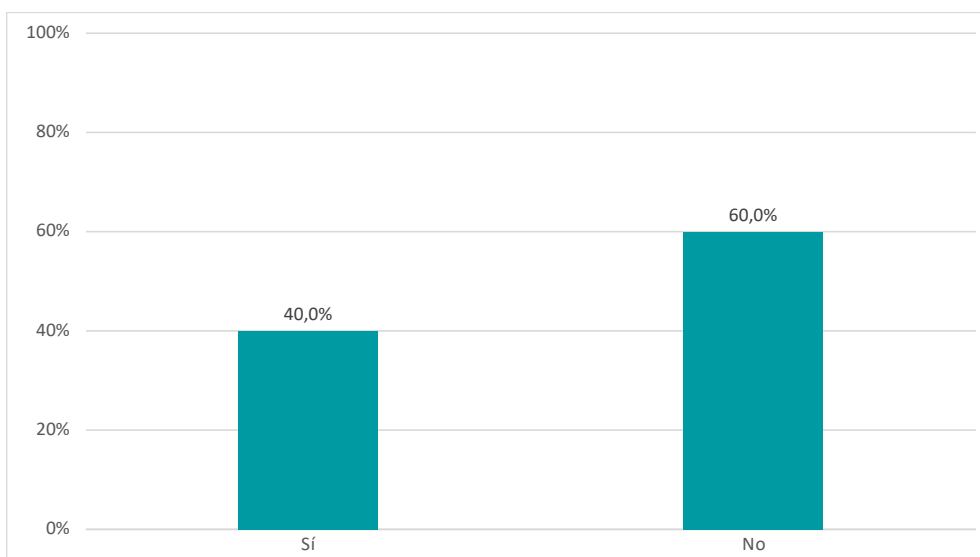
Entre les cooperatives que sí han interactuat amb el sector públic, el nivell d'administració amb què han tingut relació és el següent: 85,7 % amb l'administració local (ajuntaments i consells insulars), 57,1 % amb el Govern Balear, 14,3 % amb l'Administració General de l'Estat. Cal destacar que el nombre de respostes varia entre categories.

Il·lustració 11 Percentatge de cooperatives segons a quines administracions han prestat serveis o venut productes

La majoria de les cooperatives no tenen ingressos procedents de l'Administració Pública (60%), i un 40% de les cooperatives han indicat que sí que en tenen¹.

*Il·lustració 12 Percentatge de cooperatives que tenen ingressos procedents de l'Administració Pública l'any 2024**

Les cooperatives tenen un 43,9% d'ingressos procedents de l'Administració Pública.

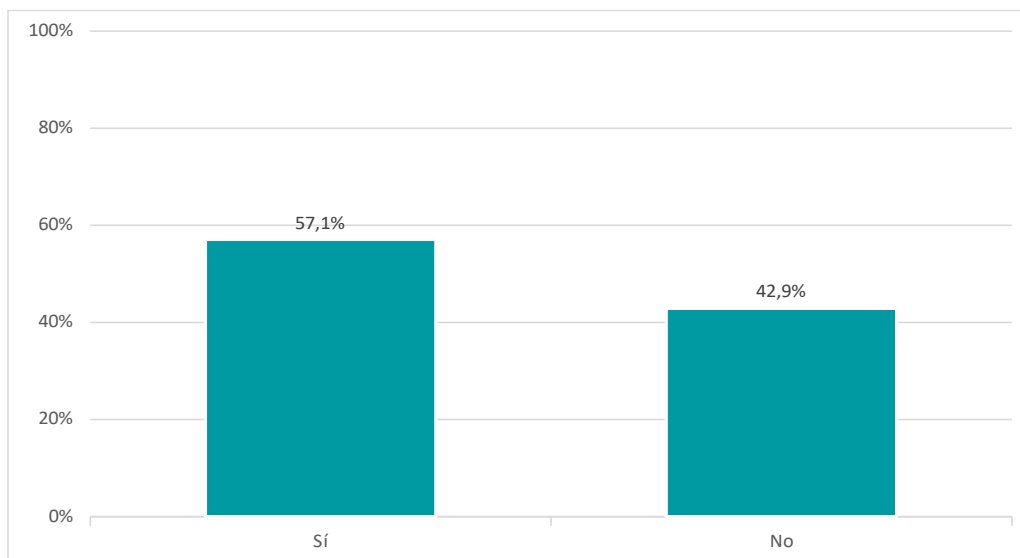
¹ Cal assenyalar que com ingressos es té en compte tant vendre productes o serveis a l'Administració Pública com rebre subvencions, préstecs o altres.

Taula 10 Estadístics del percentatge d'ingressos procedents de l'Administració Pública

Mitjana	N
43,9%	6

Més de la meitat de les cooperatives que tenen ingressos de l'Administració Pública (57,1%) els preocupa el grau de dependència dels seus ingressos respecte a l'administració; en canvi, un 42,9% diu que no està preocupada pel grau de dependència dels seus ingressos.

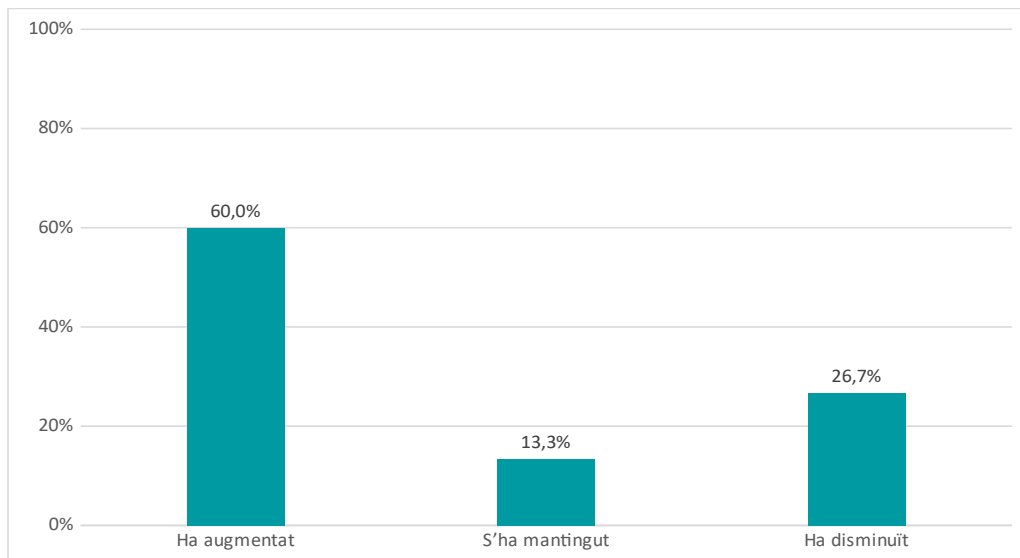
Il·lustració 13 Percentatge de cooperatives a les quals preocupa el grau de dependència dels seus ingressos respecte a l'Administració Pública

Facturació i xifra de negoci

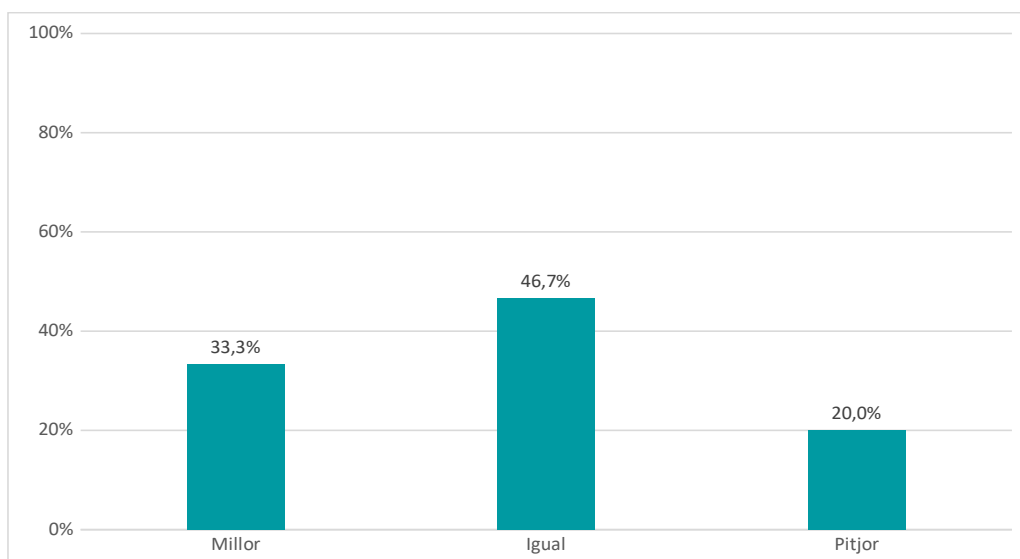
En relació amb l'evolució de la facturació respecte a l'any anterior, les dades indiquen que: el 20 % de les cooperatives ha augmentat la facturació, el 46,7 % l'ha mantingut i el 33,3 % ha disminuït la facturació.

Il·lustració 14 Percentatge de cooperatives segons si la facturació ha augmentat, s'ha mantingut o ha disminuït amb relació a l'any anterior

El 46,7% de les cooperatives assenyalen que la previsió per l'exercici de 2025 serà igual que la de l'any anterior; en canvi, un 33,3% diu que serà millor, i un 20% indica que serà pitjor.

Il·lustració 15 Percentatge de cooperatives segons previsió per l'exercici de 2025

Els fons de les cooperatives

Les aportacions de capital de les persones sòcies treballadores tenen una mitjana de 304.523,9 €. La distribució és molt desigual: el 25% de cooperatives amb aportacions més baixes (primer quartil) se situa en 1.803 €, la meitat (mediana) en 6.140 € i, pel que fa al tercer quartil, marca el punt de partida del 25% de cooperatives amb aportacions més elevades, que comencen a partir de 75.000 €

Taula 11 Mitjana de les aportacions de capital de les sòcies de treball a les cooperatives per l'any 2024

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
1.803,0 €	6.140,0 €	304.523,9 €	75.000,0 €	13

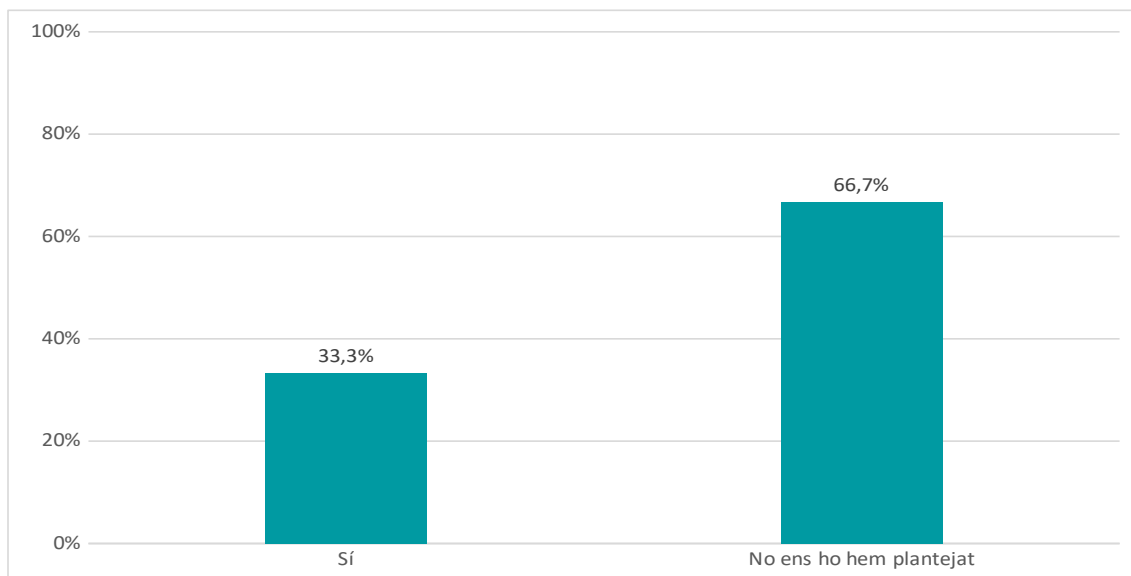
La mitjana de l'import de Fons Propis a les cooperatives és de 555.154,5 €. A més, destaca una distància molt gran entre les cooperatives que se situen en el primer quartil, ja que indiquen que l'import és de 6.001 €, i les cooperatives que se situen en el tercer quartil amb un import de fons propis de 820.604,9 €. A diferència de l'any 2023, la mitjana de l'import dels Fons Propis ha augmentat el doble (any 2023: 261.091,60€)

Taula 12 Estadístics de l'import de Fons Propis de les cooperatives per l'any 2024

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
6.001,0 €	110.408,9 €	555.154,5 €	820.604,9 €	14

D'altra banda, el 66,7 % de les cooperatives no s'ha plantejat aprofitar possibles línies de crèdit públiques orientades a reforçar la capitalització cooperativa, mentre que un 33,3 % sí que manifestaria la voluntat d'utilitzar-les.

Il·lustració 16 Percentatge de cooperatives segons si aprofitarien línies de crèdit de l'administració perquè les persones sòcies de cooperatives poguessin enfortir la capitalització de les cooperatives

La despesa aplicada a la partida de l'any 2024 mostra una mitjana de 5.379,5 €, amb una mediana de 4.599,9 €.

Taula 13 Estadístics de l'import de la despesa aplicada a la partida de l'any 2024

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
1.963,1 €	4.599,9 €	5.379,5 €	9.000,0 €	6

FEPC (Fons d'Educació i Promoció Cooperativa)

La mitjana del saldo del FEPC és de 5.280,3 €, amb una notable dispersió entre cooperatives: el primer quartil se situa en 302,7 €, mentre que el tercer quartil arriba als 9.454,9 €. La mediana és d'1.201,9 €.

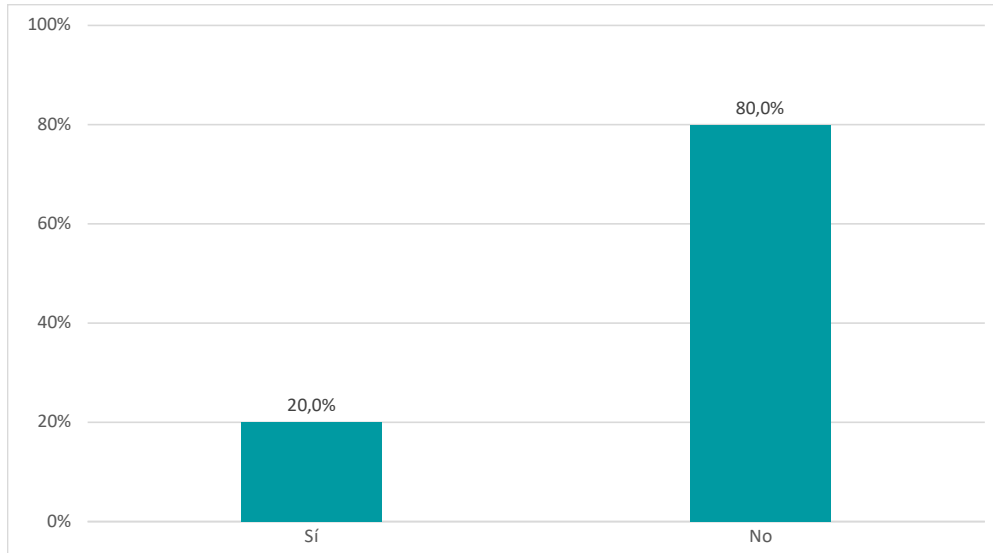
Taula 14 Estadístics de l'import de FEPC de les cooperatives per l'any 2024

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
302,7 €	1.201,9 €	5.280,3 €	9.454,9 €	9

Deute bancari

El 80% de les cooperatives no tenen deute bancari, mentre que un 20% sí que en té.

Il·lustració 17 Percentatge de cooperatives que tenen deute bancari

La mitjana de l'import del deute és de 394.346,2 €, amb valors que oscil·len entre 281.019,3 € (primer quartil) i 586.988,5 € (tercer quartil). La mediana és de 552.976,8 €.

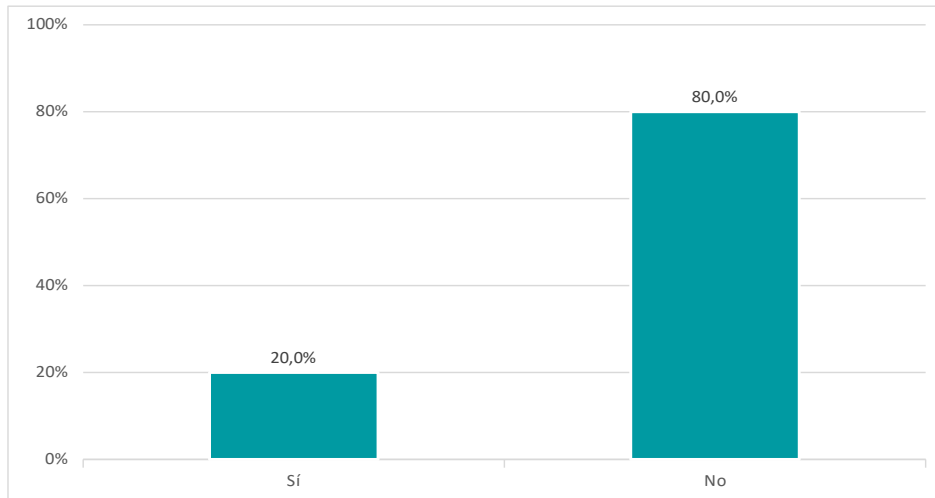
Taula 15 Estadístics de l'import del deute bancari de les cooperatives per l'any 2023

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
281.019,3 €	552.976,8 €	394.346,2 €	586.988,5 €	3

Necessitat de finançament

El 80 % de les cooperatives no ha necessitat accedir a finançament durant el 2024, mentre que el 20 % sí que ho ha fet.

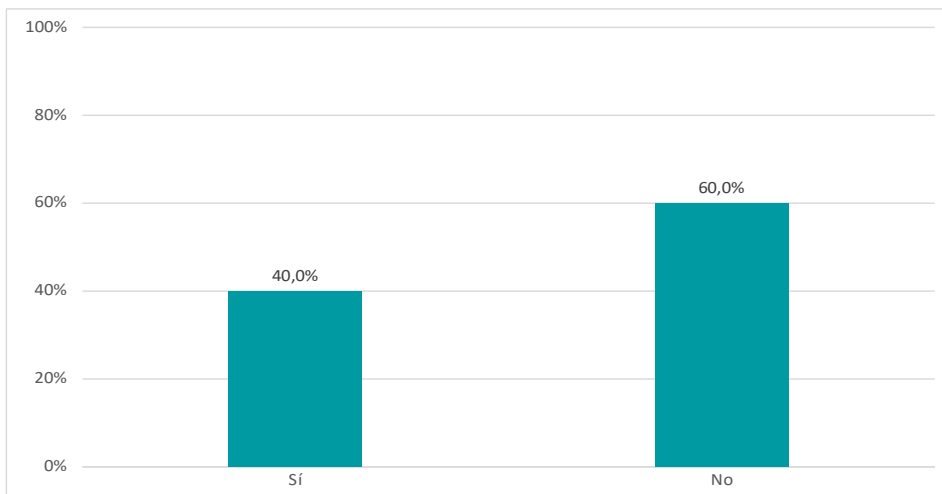
Il·lustració 18 Percentatge de cooperatives que han necessitat accedir a finançament durant l'any 2024

Inversions

El 40 % de les cooperatives ha realitzat alguna inversió durant el 2024, mentre que el 60 % no n'ha efectuat.

Il·lustració 19 Percentatge de cooperatives que han fet inversió l'any 2024

La mitjana de les inversions realitzades per les cooperatives l'any 2024 és de 455.854,8 €. Les dades mostren un contrast clar entre els extrems de la distribució: el 25% de cooperatives amb inversions més baixes (primer quartil) inverteixen 53.208,3 €, mentre que el 25% amb inversions més altes (tercer quartil) parteixen de 352.322,9 € o més.

Taula 16 Estadístics de les inversions realitzades per la cooperativa durant l'any 2024

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
-----------------------	----------------	----------------	-----------------------	----------

53.208,3 €	209.590,8 €	455.854,8 €	352.322,9 €	6
------------	-------------	-------------	-------------	---

Despesa en sous, salaris i bestretes

La despesa en sous, salaris i bestretes per persona l'any 2024 és, de mitjana, de 31.074,4 €. Les xifres indiquen que el 25% de cooperatives amb una despesa més baixa destinen fins a 10.689,2 € per persona (primer quartil), que la meitat de cooperatives se situen fins a 19.704,8 € per persona (mediana) i que el 25% amb una despesa més alta parteixen de 38.183,2 € per persona o més (tercer quartil).

Taula 17 Estadístics de la despesa total en sous, salaris i bestretes per persona per l'any 2024

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
10.689,2 €	19.704,8 €	31.074,4 €	38.183,2 €	13

Els salaris de les persones sòcies presenten un nivell generalment més elevat i homogeni: tant el sou mitjà més alt (26 €/h) com el sou mitjà més baix (22,6 €/h) superen els 20 €/h. En canvi, en el cas de les persones assalariades, el sou mitjà més alt (24,2 €/h) també supera aquest llindar, però el sou mitjà més baix (12,7 €/h) queda clarament per davall.

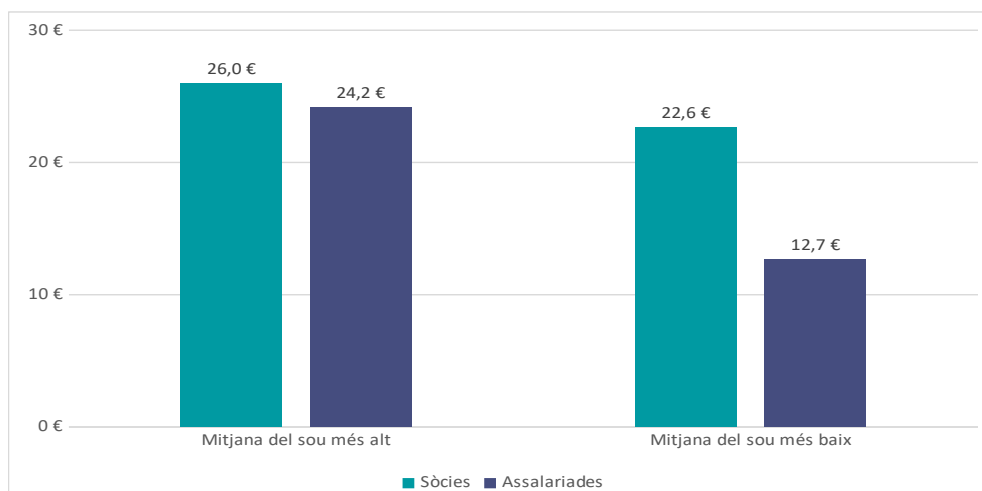
A més, el sou mitjà més alt de les persones assalariades (24,2 €/h) és lleugerament superior al sou mitjà més baix de les persones sòcies (22,6 €/h), fet que indica un cert solapament entre categories.

Les diferències internes són més pronunciades entre les persones assalariades: la distància entre el sou més alt i el sou més baix és de 11,5 €/h, superior a la que presenten les persones sòcies, i la forquilla salarial també és més gran en aquest col·lectiu (1,9).

Taula 18 Estadístiques dels salaris bruts anuals en €/hora, de les persones sòcies i assalariades

	Mitjana del sou més alt (€/h)	Mitjana del sou més baix (€/h)	Diferència sou més alt – sou més baix (€/h)	Forquilla salarial
Sòcies	26,0	22,6	3,3	1,1
Assalariades	24,2	12,7	11,5	1,9

II-Il·lustració 20 Mitjana dels salaris bruts anuals (€/h), de les persones sòcies i assalariades

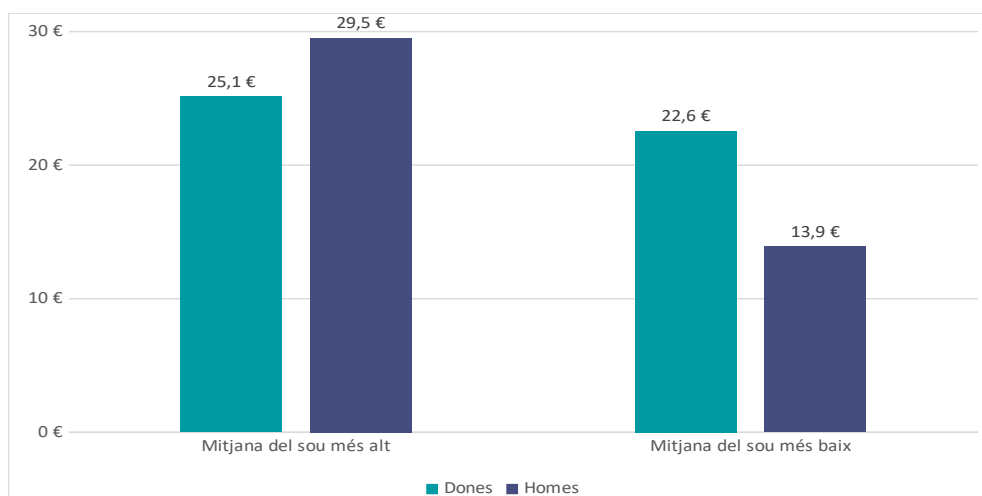
Els salaris de les dones sòcies mostren un nivell relativament homogeni: tant el sou mitjà més alt (25,1 €/h) com el més baix (22,6 €/h) superen els 20 €/h. En canvi, entre els homes socis, el sou mitjà més alt (29,5 €/h) també supera àmpliament aquest llindar, però el sou mitjà més baix (13,9 €/h) se situa per davall.

Tot i que les dones sòcies presenten una distribució salarial més compacta, el sou mitjà més alt dels homes socis (29,5 €/h) és superior al de les dones sòcies (25,1 €/h). A més, la diferència entre el sou més alt i el més baix és notablement més elevada entre els homes socis (15,6 €/h), i és en aquest col·lectiu on s'observa també la forquilla salarial més ampla (2,1).

Taula 19 Estadístiques dels salaris bruts anuals en €/hora, de les persones sòcies

	Mitjana del sou més alt (€/h)	Mitjana del sou més baix (€/h)	Diferència sou més alt – sou més baix (€/h)	Forquilla salarial
Dones	25,1	22,6	2,6	1,1
Homes	29,5	13,9	15,6	2,1

Il·lustració 21 Mitjana dels salaris bruts anuals (€/h), de les persones sòcies segons gènere

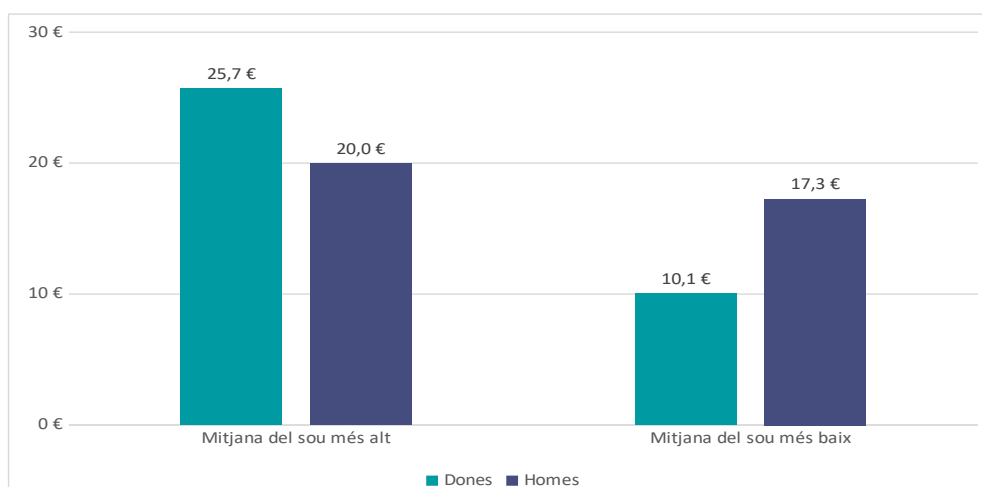

El sou mig més alt de les dones assalariades (25,7 €/h) és superior al sou més alt dels homes assalariats (20 €/h); en canvi, el sou més baix dels homes assalariats és superior (17,3 €/h) al sou més baix de les dones assalariades (10,1 €/h). La diferència entre el sou més alt i el sou més baix és més gran entre els sous de les dones assalariades (15,6 €/h); i la forquilla salarial més gran és en els sous de les dones assalariades (2,6).

Taula 20 Estadístiques dels salaris bruts anuals en €/hora, de les persones assalariades

	Mitjana del sou més alt (€/h)	Mitjana del sou més baix (€/h)	Diferència sou més alt – sou més baix (€/h)	Forquilla salarial
Dones	25,7	10,1	15,6	2,6
Homes	20,0	17,3	2,7	1,2

Il·lustració 22 Mitjana dels salaris bruts anuals (€/h), de les persones assalariades segons gènere

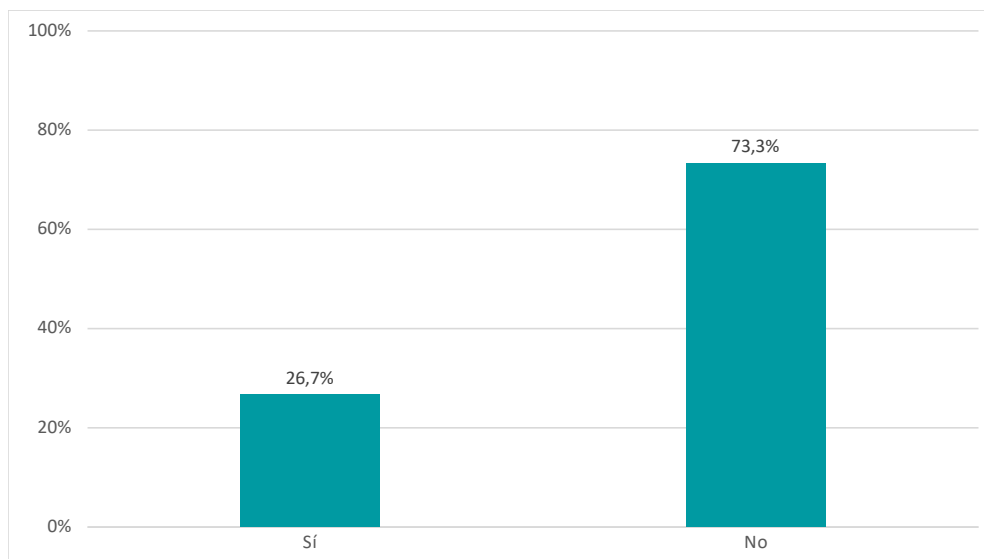
La mitjana de la despesa total per persona de les cooperatives és de 24.000,6 €. Això vol dir que, mentre el 25% de cooperatives amb menys despesa gasten fins a 10.765,8 € per persona (primer quartil), la meitat de cooperatives se situen fins a 20.801,46 € (mediana) i el 25% amb més despesa arriben a 37.510,8 € o més per persona (tercer quartil).

Taula 21 Estadístics de l'import de la despesa total per persona de la cooperativa l'any 2024

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
10.765,8 €	20.801,46 €	24.000,6 €	37.510,8 €	13

La majoria de les cooperatives no han realitzat despesa en formació (73,3%), i un 26,7% de les cooperatives sí que ha realitzat despesa en formació.

Il·lustració 23 Percentatge de cooperatives que han realitzat despesa en formació

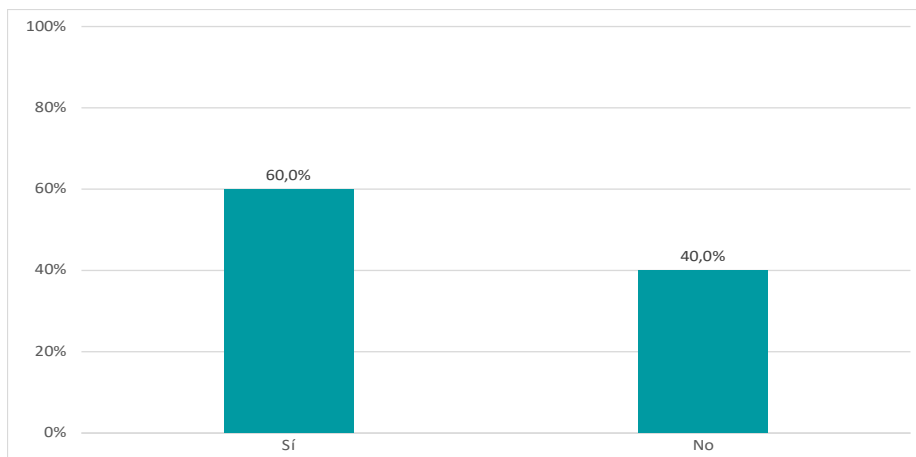
La mitjana de la despesa dedicada a formació és de 4.309 €.

Taula 22 Estadístics de la despesa total en formació per persona per l'any 2023

Primer quartil	Mediana	Mitjana	Tercer quartil	N
2.422,0 €	3.031,0 €	4.309,0 €	4.918,0 €	4

El 60% de les cooperatives han tingut despesa en FEPC, i el 40% de les cooperatives indica que no ha tingut despesa en FEPC.

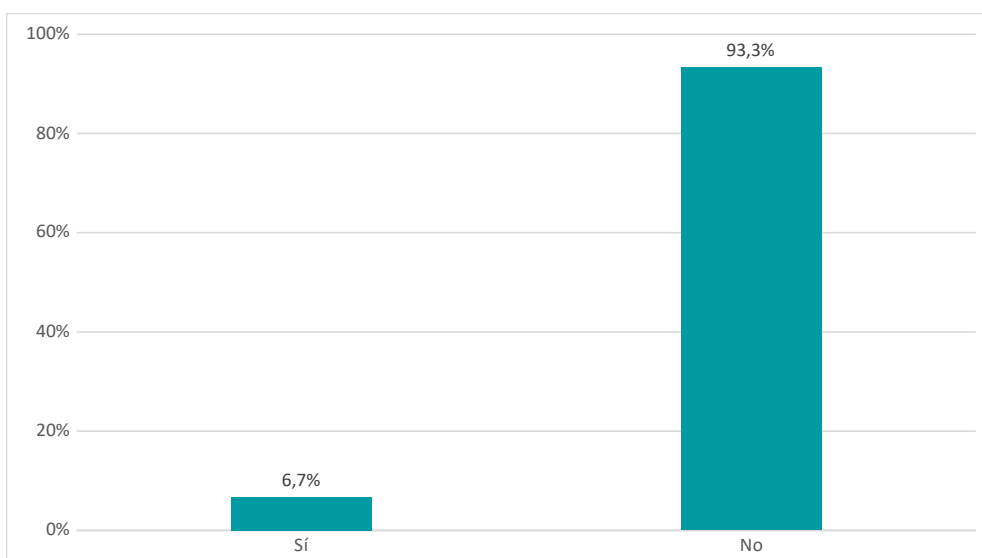
Il·lustració 24 Percentatge de cooperatives que han tingut despesa en FEPC

Internacionalització

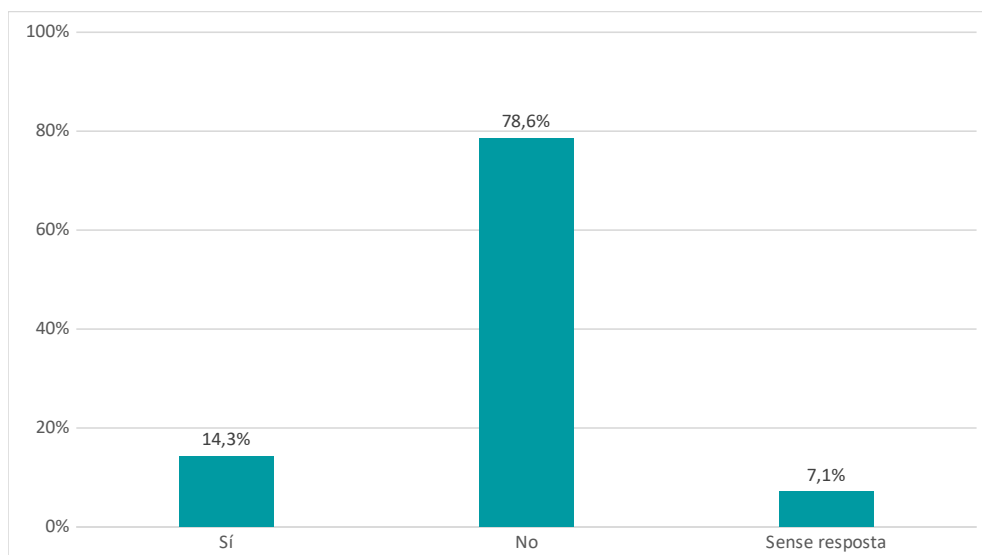
La internacionalització és molt limitada: el 93,3 % de les cooperatives no ha realitzat vendes internacionals durant el 2024, i només un 6,7 % sí que ho ha fet.

Il·lustració 25 Percentatge de cooperatives que han fet vendes internacionals de productes o serveis durant l'any 2024

Pel que fa a l'obertura al mercat exterior, el 78,6 % de les cooperatives no s'ho ha plantejat, mentre que el 14,3 % sí que ho ha considerat. Un 7,1 % no ha respost

Il·lustració 26 Percentatge de cooperatives que han pensat a obrir-se al mercat exterior

Resum del segon bloc

El baròmetre mostra que la venda de béns i serveis és la principal font d'ingressos de les cooperatives, especialment entre les de menor dimensió. L'any 2023, les cooperatives amb una facturació de 200.000 € o menys obtenien majoritàriament ingressos de la venda de béns i serveis (70,55%), mentre que les que superaven aquest llindar depenien sobretot de subvencions (50,39%). El 2024, la mitjana global confirma el predomini dels ingressos de mercat, amb un 73,6% procedent de la venda de béns i serveis, un 20,1% de subvencions i un 6,3% d'altres fonts. Aquesta configuració del 2024 suggereix una orientació cap al reforç de l'activitat comercial i la consolidació d'ingressos propis, tot i que la comparació amb 2023 s'ha d'interpretar amb prudència perquè les dades no són estrictament equivalents per trams i perquè el perfil de cooperatives participants pot introduir biaix de mostra. En qualsevol cas, el patró observat és coherent amb la diagnosi de COCETA 2023 i amb les observacions de REAS 2024, que assenyalen una tendència estatal a consolidar ingressos propis en un context de contenció del finançament públic.

Malgrat aquest esforç per reforçar l'activitat ordinària, la facturació global mostra un moviment contrari a l'any anterior. Si el 2023 havia estat un exercici clarament expansiu, el 2024 s'hi observa un gir: les cooperatives que augmenten facturació disminueixen 21 punts, mentre que les que la redueixen puguen 26 punts. Aquest canvi de cicle es podria relacionar tant per l'alentiment dels sectors no turístics com per l'augment de costos salarials i estructurals, que el Fòrum de la Societat Civil assenjala com a factors determinants de les tensions econòmiques de 2024. Tot i això, l'esperit del sector es manté moderadament optimista: gairebé la meitat de les cooperatives preveuen un 2025 igual o millor, un patró que encaixa amb el

que l'Eurobaròmetre 567 identifica com una característica central de l'ESS: menor volatilitat i major confiança en l'estabilitat futura.

Un altre moviment rellevant és la relació amb l'Administració pública. El nombre de cooperatives que hi treballa augmenta significativament —10 punts percentuals més— i també ho fa el nombre de cooperatives que declaren ingressos procedents d'aquesta font. Paradoxalment, però, el pes que representen aquests ingressos dins el total disminueix 22 punts. Aquest desajust podria explicar-se pel fet que més cooperatives obtenen contractes, però amb quanties més petites o irregulars, seguint una tendència general a la microcontractació i a la diversificació de serveis que COCETA i REAS també han observat a escala estatal. En termes estructurals, això consolida una relació amb el sector públic més àmplia però menys dependent, un equilibri saludable en termes de sostenibilitat i autonomia.

Les cooperatives mostren una actitud més prudent respecte al finançament extern: disminueix 21 punts el percentatge d'organitzacions que utilitzarien línies de crèdit públiques i baixa 16 punts la proporció de cooperatives amb deute bancari. Tanmateix, el comportament no és homogeni: mentre moltes cooperatives opten per evitar l'endeutament, les que sí en tenen presenten imports mitjans molt superiors, pràcticament duplicats en relació amb 2023. Aquest doble comportament reflecteix dos models: cooperatives petites o recent creades amb estratègia conservadora i cooperatives educatives o de serveis de major trajectòria que utilitzen el deute com a instrument de consolidació o d'inversió. Aquesta polarització és un patró que COCETA identifica com a característic de l'evolució del cooperativisme madur.

Un indicador especialment significatiu és el FEPC, que es triplica respecte al 2023. Aquest creixement pot reflectir una millora econòmica relativa i pot estar vinculat a un avanç en professionalització, una millora econòmica relativa, sinó també un avanç en professionalització i en cultura cooperativa. Tant el Pla Director d'ESS com les eines de suport de REAS insisteixen en el reforç d'aquest fons com a senyal de maduresa organitzativa, i les dades del 2024 indiquen que aquesta internalització normativa i cultural s'està produint.

En paral·lel, la despesa en sous, salaris i bestretes gairebé es duplica, en un any en què les plantilles han crescut i els costos laborals han augmentat. Aquest increment no es tradueix, però, en una reducció de les desigualtats internes; al contrari, les forquilles salarials —especialment entre persones assalariades— s'amplien. Aquest fenomen, que REAS 2024 ja identifica com a tendència emergent en algunes entitats d'ESS, reflecteix les tensions entre creixement organitzatiu, estabilitat laboral i equitat retributiva, aspectes que el sector haurà d'abordar amb més intencionalitat en els pròxims anys.

Les inversions, en canvi, es moderen: només el 40 % de les cooperatives en realitzen, un comportament prudencial que es correspon amb la incertesa econòmica descrita per les institucions europees i estatals i amb l'orientació del sector cap a la consolidació més que no pas cap a l'expansió.

Finalment, la internacionalització continua sent gairebé inexistente, un resultat absolutament alineat amb el perfil econòmic de les cooperatives balears —majoritàriament educatives, culturals i de serveis socials— i amb la diagnosi de l'Eurobaròmetre 567, que constata que les empreses d'ESS són estructuralment territorials.

En conjunt, les dades mostren un cooperativisme que es manté estable malgrat un context advers, que orienta més activitat cap al mercat, que ajusta la seva relació amb l'Administració pública, que es capitalitza millor,

que gasta més en personal i que inverteix amb prudència. És un sector que resisteix, que es transforma i que, fins i tot en un any difícil, reforça la seva coherència amb les tendències estatals i europees de l'Economia Social.

4.3 Informació societària

Gènere, agressions i cures

Les cooperatives mostren un grau d'implementació desigual pel que fa a les eines vinculades a la igualtat de gènere, la prevenció de violències masclistes i la gestió de les cures. El 40 % disposen del protocol per a la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual o violències masclistes, constituint l'instrument més estès entre les organitzacions analitzades.

En segon lloc, un 33,3 % de les cooperatives compten amb un Reglament de Règim Intern (RRI) vigent, element clau per a l'ordenació de processos interns i per a la regulació de drets i deures de les persones sòcies i treballadores.

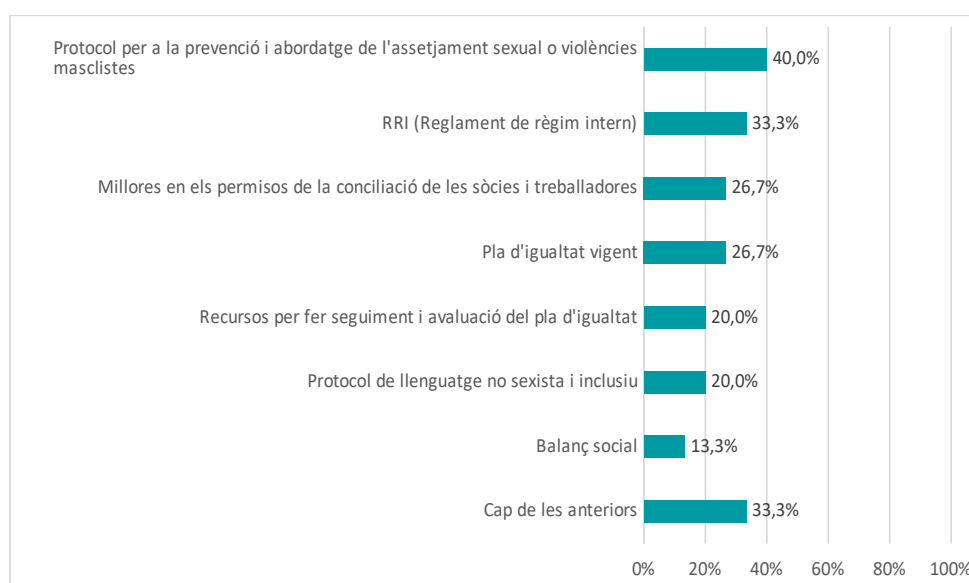
Pel que fa a les mesures de conciliació, un 26,7 % declara disposar de millores específiques adreçades a les sòcies i treballadores, que inclouen tant hores i permisos addicionals com la creació d'espais d'expressió i seguiment sobre necessitats de cures.

També un 26,7 % de les cooperatives disposa actualment d'un pla d'igualtat vigent, mentre que proporcions menors compten amb eines complementàries: un 20 % incorpora recursos per al seguiment i avaluació del pla d'igualtat, i un altre 20 % disposa del protocol de llenguatge no sexista i inclusiu.

Finalment, un 13,3 % de les cooperatives declara utilitzar el balanç social, eina que permet mesurar de manera sistemàtica els impactes socials, econòmics, ambientals i de gènere de l'organització.

Malgrat aquest conjunt d'instruments, cal destacar que un terç de les cooperatives (33,3 %) no disposa de cap de les eines esmentades, la qual cosa evidencia un desenvolupament desigual en l'àmbit de la igualtat, la prevenció de violències i la institucionalització de les cures.

Il·lustració 27 Percentatge de cooperatives que disposen de les diferents eines

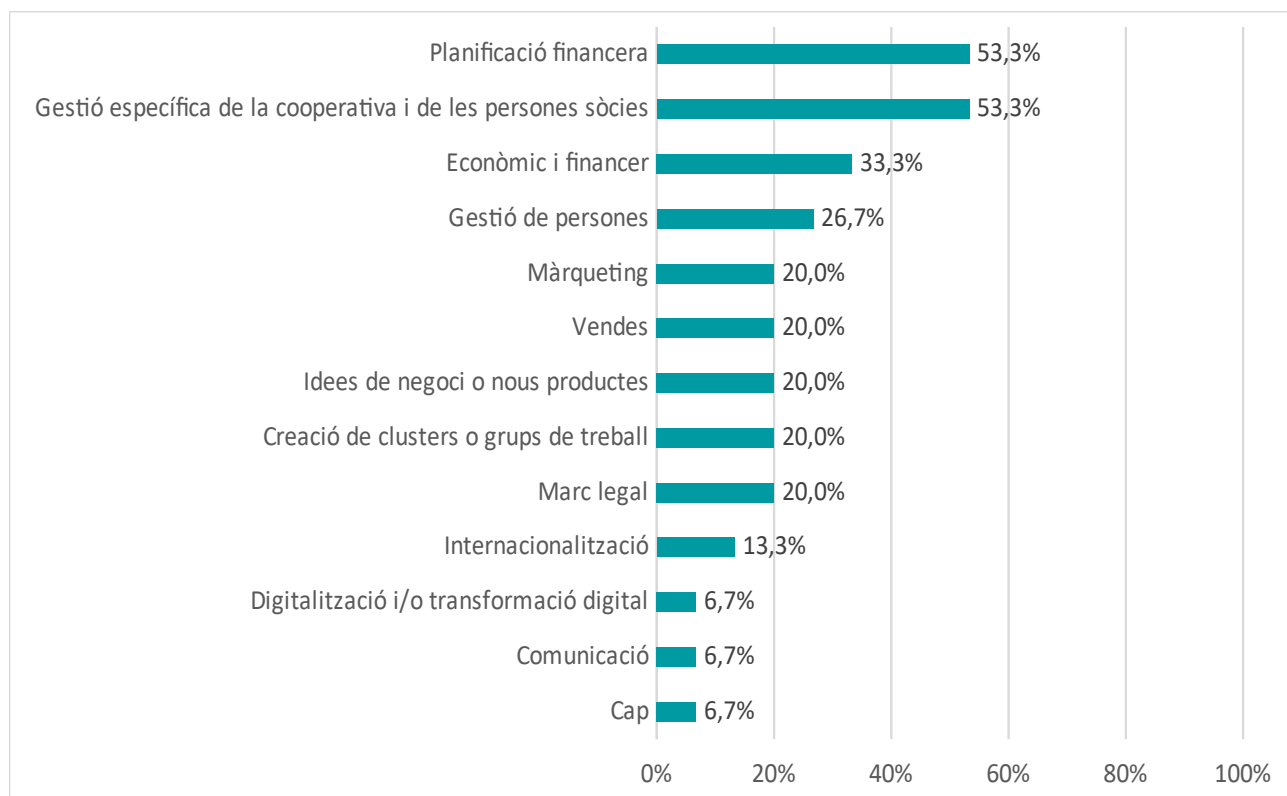

El 53,3 % de les cooperatives identifica com a prioritària la necessitat de reforçar l'àmbit de la planificació financera, i el mateix percentatge considera igualment estratègica la gestió específica de la cooperativa i de les persones sòcies. En un segon nivell de rellevància, un 33,3 % assenyala la conveniència de reforçar l'àrea econòmica i financera, mentre que un 26,7 % posa l'accent en la gestió de persones.

A continuació, un 20 % de les cooperatives expressa la necessitat d'enfortir àmbits més orientats al desenvolupament i posicionament del projecte, com ara el màrqueting, les vendes, la generació d'idees de negoci o nous productes, la creació de clústers o grups de treball, o bé l'actualització del marc legal.

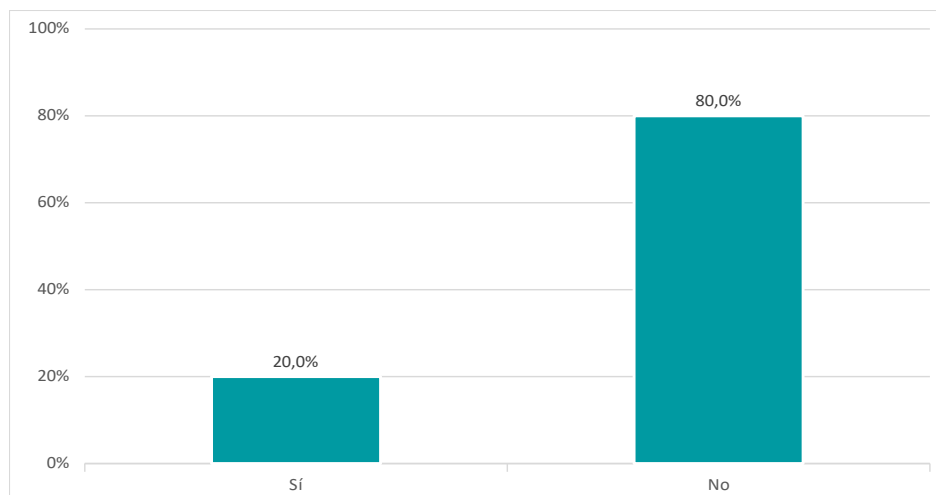
Finalment, proporcions menors indiquen altres àmbits d'interès: un 13,3 % considera prioritari reforçar la internacionalització, un 6,7 % apunta a la digitalització i/o transformació digital, i un altre 6,7 % destaca la comunicació com a àrea a millorar. Un 6,7 % de les cooperatives manifesta que no necessita reforçar cap àmbit en particular.

Il·lustració 28 Nombre de cooperatives segons les àrees que creuen que són prioritàries per reforçar la seva cooperativa

El 80% de les cooperatives no ha pres mesures extraordinàries de cura a les persones que formen part de la cooperativa, però un 20% de les cooperatives sí que n'ha pres.

Il·lustració 29 Percentatge de cooperatives segons si han pres mesures extraordinàries de cura a les persones que formen part de la cooperativa

Participació

La participació en els espais de governança formal de les cooperatives presenta un grau d'implicació elevat per part de les persones sòcies. El 73,3 % de les cooperatives indica que la participació de les sòcies i socis en la darrera Assemblea General ha estat total, mentre que un 20 % la qualifica de molt alta. Només un 6,7 % considera que la participació ha estat moderada, i cap de les cooperatives assenyala nivells baixos o insuficients de participació. De mitjana, el 87,6% de les persones han participat exercint el seu dret a vot en la darrera Assemblea General.

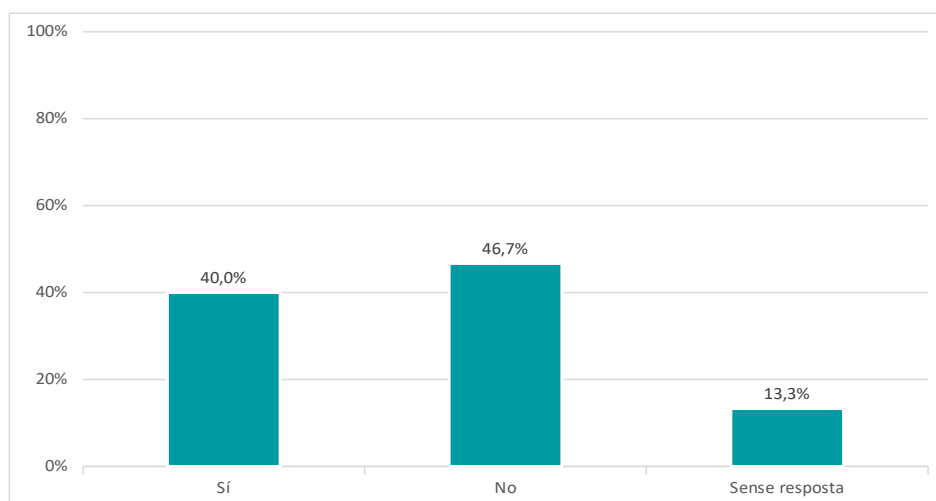
Taula 23 Estadístics del percentatge mitjà de participació amb vot a la darrera assemblea general per l'any 2024

Mitjana	N
87,6%	14

Pel que fa a la presència en xarxes i espais de segon nivell, el 53,3 % de les cooperatives afirma no pertànyer a cap organització de caràcter sectorial, empresarial o territorial. Entre les que sí que hi participen, un 33,3 % forma part de xarxes territorials, un 26,7 % està vinculada a xarxes empresarials, i un 20 % participa en xarxes sectorials d'àmbit específic.

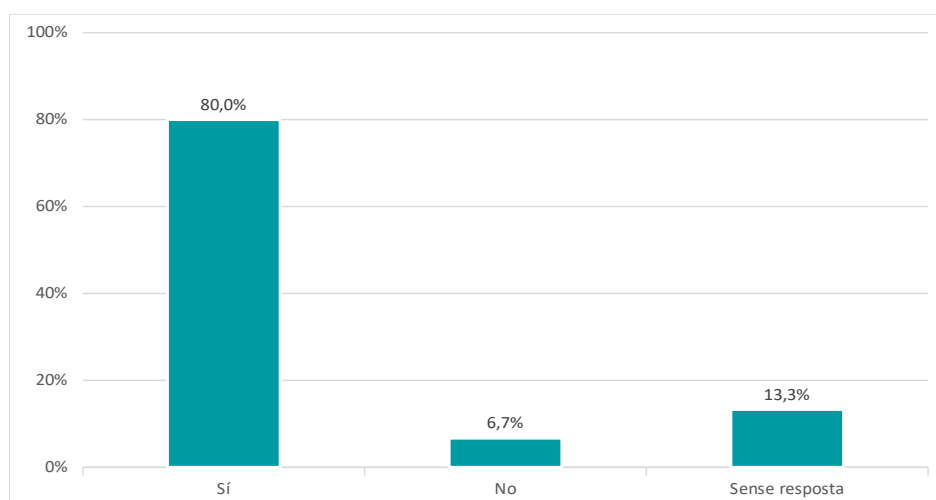
Les cooperatives que han dit que sí que són membre d'organitzacions de 2n nivell, a banda de la UCTAIB, han mencionat a PIMEM, Trams Catalunya, Fundació ASIMA, Fòrum Europeu, Illescena, Associació de mitjans de comunicació AMIC, sectorial d'ensenyament, la cambra de comerç de Menorca, i l'associació de comerciants des Castell.

Il·lustració 30 Percentatge de cooperatives segons si és membre d'organitzacions de 2n nivell, a més de la UCTAIB

La majoria de les cooperatives (80%) comuniquen el fet de ser cooperativa, però un 6,7% diu que no ho comunica.

Il·lustració 31 Percentatge de cooperatives segons si comuniquen el fet de ser cooperativa

Les cooperatives identifiquen diversos avantatges a l'hora de comunicar explícitament la seva naturalesa cooperativa. En primer lloc, destaquen que aquesta condició genera un elevat grau de confiança entre persones i organitzacions vinculades al moviment cooperatiu. També assenyalen que la forma jurídica els permet accedir a subvencions i determinats avantatges fiscals, així com explicar amb més claredat la seva manera pròpia de treballar i organitzar-se, basada en principis democràtics i de responsabilitat social. Això, segons indiquen, contribueix a transmetre valors d'igualtat, transparència i compromís, i, en alguns casos, comporta que certs clients valorin positivament els principis del cooperativisme.

En canvi, entre els desavantatges esmenten que, fora de l'entorn cooperatiu, la condició de cooperativa pot generar percepcions errònies o manca de confiança, especialment per desconeixement sobre el funcionament

de les cooperatives de treball associat. Afegeixen, a més, que la seva forma jurídica pot comportar dificultats en l'accés al finançament i en els processos de contractació de personal, qüestions sovint vinculades a la desconeixença del sector per part d'intermediaris i administracions.

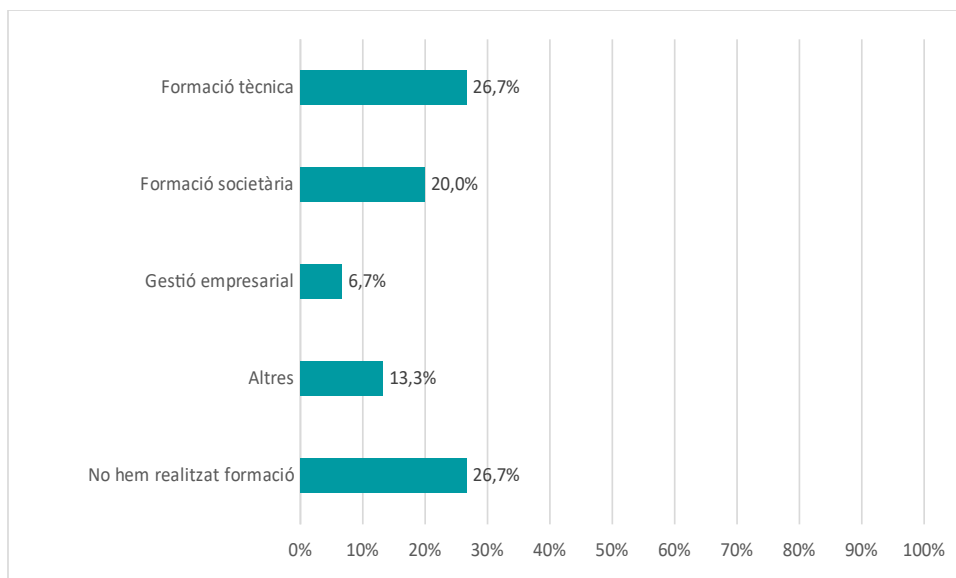
Finalment, algunes cooperatives assenyalen que no perceben avantatges ni inconvenients específics: simplement expliquen les particularitats del seu model, o consideren que els avantatges i dificultats formen part de la mateixa realitat que implica ser una cooperativa de treball associat.

Formació

L'activitat formativa desenvolupada per les cooperatives durant el 2024 mostra una participació irregular tant en volum com en tipologia de continguts. La majoria de cooperatives no han realitzat cap despesa en formació al llarg de l'any (73,3 %), mentre que un 26,7 % sí que ha destinat recursos econòmics específics a aquest àmbit. Entre aquestes darreres, la mitjana de despesa s'eleva a 4.309 €, amb una distribució que oscil·la entre els 2.422 € del primer quartil i els 4.918 € del tercer quartil, i una mediana de 3.031 € (N = 4).

Quant a les activitats formatives realitzades, un 26,7 % de les cooperatives ha desenvolupat formació tècnica, un 20 % ha impartit formació societària, i un 6,7 % ha realitzat accions de gestió empresarial. Paral·lelament, un 13,3 % declara haver dut a terme formació en altres àrees, entre les quals s'han especificat temàtiques vinculades a educació, cooperació i EpTS. Finalment, un 26,7 % indica no haver dut a terme cap formació durant l'exercici 2024.

Il·lustració 32 Percentatge de cooperatives que han realitzat formació segons en quines àrees n'han fet

Pel que fa a les necessitats de reforç formatiu, les cooperatives situen com a prioritàries la planificació financera i la gestió específica de la cooperativa i de les persones sòcies, ambdues assenyalades pel 53,3 % de les entitats. En un segon nivell, un 33,3 % considera necessari enfortir l'àrea econòmica i financera, i un 26,7 % destaca la gestió de persones. Altres àrees identificades com a rellevants per un 20 % de les cooperatives inclouen el màrqueting, les vendes, el desenvolupament de nous productes o idees de negoci, la creació de clústers o grups de treball i l'actualització del marc legal. Ja en percentatges més reduïts, un 13,3 % apunta la internacionalització, un 6,7 % la digitalització o transformació digital, i un altre 6,7 % la comunicació. Finalment, un 6,7 % considera que no necessita reforçar cap àrea de manera prioritària.

Resum del tercer bloc

L'anàlisi de la dimensió societària de les cooperatives balears revela un sector que avança de manera desigual però sostinguda en matèria d'igualtat, cures i prevenció, que manté una participació de les sòcies extraordinàriament elevada, i que encara afronta reptes significatius en l'àmbit de la formació i de la professionalització interna. Les dades mostren un cooperativisme que s'articula al voltant d'un compromís intens amb els valors democràtics i comunitaris, però que alhora es troba en un moment de transició, especialment en la institucionalització feminista, en l'enfortiment de les habilitats de gestió i en l'articulació amb xarxes de segon nivell.

Gènere, agressions i cures

Les dades relatives a igualtat i prevenció de violències indiquen un progrés significatiu respecte al 2023, però també posen de manifest la necessitat d'una estratègia més estructural. El creixement de 31 punts percentuals en la implementació del protocol d'assetjament sexual i violències masclistes (del 9,1 % al 40 %) i l'augment d'11 punts en els protocols de llenguatge inclusiu (del 9,1 % al 20 %) evidencien una acceleració clara en la institucionalització de pràctiques feministes, un procés coherent amb les orientacions del Decàleg Feminista Cooperatiu. Aquest avenç és especialment rellevant en un sector —el cooperatiu balear— on la presència de

dones a òrgans de govern i direcció és superior a la d'homes, tal com reflecteixen també les dades del bloc 4.1.

Tanmateix, aquest impuls contrasta amb la reducció de 19 punts percentuals en la implementació de millores en els permisos de conciliació respecte a 2023 (del 45,5 % al 26,7 %)

Aquest descens pot estar relacionat amb la pressió econòmica i laboral identificada en el bloc 4.2, on l'increment de costos salarials i la disminució general de facturació podrien haver condicionat la capacitat de les cooperatives més petites per incorporar mesures addicionals de cures. Igualment, s'alinea amb les dades estatals de REAS i COCETA, que mostren que les mesures de conciliació solen ser les primeres a debilitar-se en contextos de tensió pressupostària.

El fet que un terç de les cooperatives (33,3 %) no disposi de cap eina d'igualtat, prevenció o cures evidencia que la institucionalització feminista encara està lluny de ser transversal. Això coincideix amb els resultats del Baròmetre 2023 i amb els Indicadors del Fòrum de la Societat Civil, que assenyalen una adopció desigual d'eines d'igualtat entre entitats petites i mitjanes de l'ESS. Amb tot, el 2024 consolida un moviment clar d'avanç cap a models més inclusius i preventius, tot i que encara sense assolir un caràcter sistemàtic.

Participació

La participació de les persones sòcies continua essent un dels pilars més sòlids del cooperativisme balear. El 73,3 % de les cooperatives declara una participació total a l'Assemblea General i un altre 20 % l'avalua com a molt alta.

Aquests nivells —extraordinàriament elevats i superiors a moltes mitjanes estatals— confirmen la força democràtica del moviment cooperatiu a les Illes, un tret que ja apareixia destacat en el Baròmetre 2023 i que encaixa amb les tendències observades per l'Eurobaròmetre 567, que identifica les organitzacions de l'Economia Social com a espais amb major implicació interna en processos de presa de decisions.

Tanmateix, aquesta robustesa interna no sempre es tradueix en una articulació externa igualment forta. Més de la meitat de les cooperatives (53,3 %) declara no formar part d'organitzacions de segon nivell —territorials, sectorials o empresarials— i només una minoria participa en xarxes territorials (33,3 %), empresarials (26,7 %) o sectorials (20 %).

Aquest patró ja apareixia al baròmetre 2023 i es manté sense variacions importants: la participació política interna és molt alta, però la participació en xarxa continua essent moderada, especialment en comparació amb regions de fort arrelament cooperatiu com el País Basc o Navarra, segons dades de COCETA.

Aquest desequilibri entre participació interna i articulació externa pot limitar la capacitat d'incidència col·lectiva del cooperativisme balear i és un element que el Pla Director d'ESS 2024–2027 identifica com a repte estratègic.

Formació

La formació dibuixa un panorama desigual i amb marge de millora pel que fa a la inversió econòmica. Tot i que un nombre significatiu de cooperatives identifica la formació com una necessitat prioritària, només el 26,7 % declara haver-hi destinat despesa durant el 2024, mentre que el 73,3 % no hi ha assignat recursos econòmics SG8.1. Cal tenir en compte, però, que aquesta manca de despesa no implica necessàriament absència de formació: una part de les cooperatives pot estar participant en accions formatives subvencionades o ofertades per la UCTAIB o altres entitats, sense cost directe per a l'organització. En qualsevol cas, el patró és similar al de 2023, quan ja s'observava una baixa inversió monetària en capacitació interna, i s'alinea amb les tendències estatals recollides per REAS, que assenyalen que les entitats més petites de l'ESS sovint dificulten l'accés a formació pròpia per manca de temps, recursos o estructura.

Pel que fa als continguts, predominen la formació tècnica (26,7 %), la formació societària (20 %) i, en menor mesura, la gestió empresarial (6,7 %), mentre que un 13,3 % ha desenvolupat formació en àmbits com l'educació, la cooperació o l'EpTS. Un altre 26,7 % no ha realitzat cap activitat formativa durant l'any.

Més reveladora encara és la identificació de necessitats de reforç formatiu, que mostra una bretxa clara entre les competències disponibles i les competències desitjades. Els àmbits percebuts com a prioritaris són la planificació financera i la gestió cooperativa i societària (53,3 % en ambdós casos), seguits per l'àrea econòmica i financera (33,3 %) i la gestió de persones (26,7 %)

Aquestes preferències coincideixen amb els punts febles detectats en el bloc 4.2 (especialment en endeutament, inversió i desigualtat salarial), suggerint una possible relació entre necessitats formatives i reptes econòmics reals.

La manca d'inversió en formació, combinada amb la demanda creixent de capacitació en finances, gestió i desenvolupament empresarial, revela un desajust estratègic que podria limitar la consolidació i el creixement del cooperativisme balear si no s'aborda amb polítiques sectorials més robustes.

5. Conclusions generals

L'edició 2024 del Baròmetre Cooperatiu de les Illes Balears apunta a un escenari amb canvis moderats respecte al 2023, amb comportaments diferenciats entre els tres grans blocs analitzats. En l'àmbit de les dades generals, el cooperativisme balear manté una estructura fortament vinculada als serveis educatius i sociocomunitaris, amb una notable estabilitat laboral i un increment lleu del volum de persones treballadores. Tanmateix, s'observa una disminució del pes relatiu de les dones a les plantilles respecte a 2023, així com un creixement de la presència de dones en càrrecs de governança i responsabilitat, fet que consolida una tendència cap a models organitzatius més feministes però encara desiguals.

En el bloc d'informació econòmica i financera, s'observen diferències entre 2023 i 2024, que cal interpretar amb prudència atesa la mida i composició de la mostra. Les cooperatives mostren un augment de la dependència dels ingressos procedents de la venda directa de béns i serveis, mentre disminueixen les que han experimentat increments de facturació. El 2024 és, en termes generals, un any de menor expansió i d'ajust organitzatiu: baixa el percentatge de cooperatives amb deute bancari, però augmenta notablement l'import mitjà del deute de les que sí en tenen; es multiplica per tres el FEPC, i gairebé es duplica la despesa en sous i salaris. Aquestes dades apunten a un any de consolidació i de reequilibri, en què moltes cooperatives opten per polítiques financeres més prudentes en un context general d'incertesa econòmica insular.

En relació amb la informació societària, el 2024 apunta una evolució notable en l'àmbit de gènere, cures i prevenció: els protocols d'assetjament i els de llenguatge inclusiu registren increments molt significatius respecte al 2023, reflectint una institucionalització accelerada de pràctiques feministes. La participació de les persones sòcies a les assemblees es manté a nivells extraordinaris, reforçant el caràcter altament democràtic del cooperativisme balear. En canvi, la formació continua sent un dels punts febles del sector: tres quartes parts de les cooperatives no hi destinen recursos, tot i que identifiquen la planificació financera, la gestió societària i la gestió de persones com a àrees prioritàries de millora.

En conjunt, el període 2023–2024 es caracteritza per un cooperativisme estable, madur i arrelat, que avança en igualtat i governança democràtica, però que continua afrontant limitacions estructurals en la professionalització i en la capacitat d'inversió.

6. Fonts documentals

UCTAIB. (2023). *Primer Baròmetre Cooperatiu de les Illes Balears* [Pàgina web]. Recuperat de <https://uctaib.coop/primer-barometre-cooperatiu-illes-balears/>

Dalmau i Torvà, M., & Masip, M. (2022). *El moviment feminista cooperatiu: L'Agrupació Femenina de Propaganda Cooperativista (1931-1939)*. Tarragona: Cossetània Edicions.

Cooperatives de Treball de Catalunya. (2023). *Baròmetre Cooperatiu 2023* [PDF]. Recuperat de https://www.cooperativest treball.coop/sites/default/files/2023-12/Barometre23CAT_v4_1.pdf

Confederació de Cooperatives de Treball d'Espanya (COCETA). (2023). *Informe COCETA 2023*. Espanya.

REAS Balears. (2024). *Auditoria Social REAS Balears 2024*. Illes Balears.

Fòrum de la Societat Civil – ESS Balears. (2024). *Indicadors de la Transició Econòmica*. Disponible al portal de l'ESS Balears.

Comissió Europea. (2025). *Eurobaròmetre Especial 567*. Dades internacionals sobre economia social.

Arenas, M. P. (2015). *Sabers i pràctiques feministes: una aproximació al moviment cooperatiu*. Centre de Documentació de Ca la Dona.

UCTAIB. (2025). *Revista Còdol* [Revista cooperativa d'ensenyament i economia social]. Palma: UCTAIB. Recuperat de <https://uctaib.coop/codol/>

OLMA